

DialoQ® Talk

Käyttöopas

Ohjelmistoversio 2.0.5

Code.Q

Yleistä

DialoQ Talk on Android- ja Windows-laitteille tarkoitettu kommunikointiohjelmisto, joka tukee sekä symboli- että tekstipohjaista kommunikointia. Tämä käyttöopas esittelee DialoQ Talk -ohjelmiston perustoiminnot ja asetukset. Opas on tarkoitettu DialoQ Talkin käyttäjille, heidän perheilleen sekä terapeuteille.

Oppaassa kerrotaan, miten asetuksia säädetään sekä miten kommunikointitauluja ladataan, tallennetaan, muokataan ja tulostetaan.

Opas soveltuu sekä Windows- että Android-käyttäjille. Ohjelmistolla luodut materiaalit ovat yhteensopivia molempien käyttöjärjestelmien välillä.

Ohjelman päävalikko

DialoQ Talkin päävalikosta voit säätää ohjelmiston asetuksia, hallita kommunikointitaulustoja sekä avata muokkaustilan nykyisen tauluston muokkaamista varten.

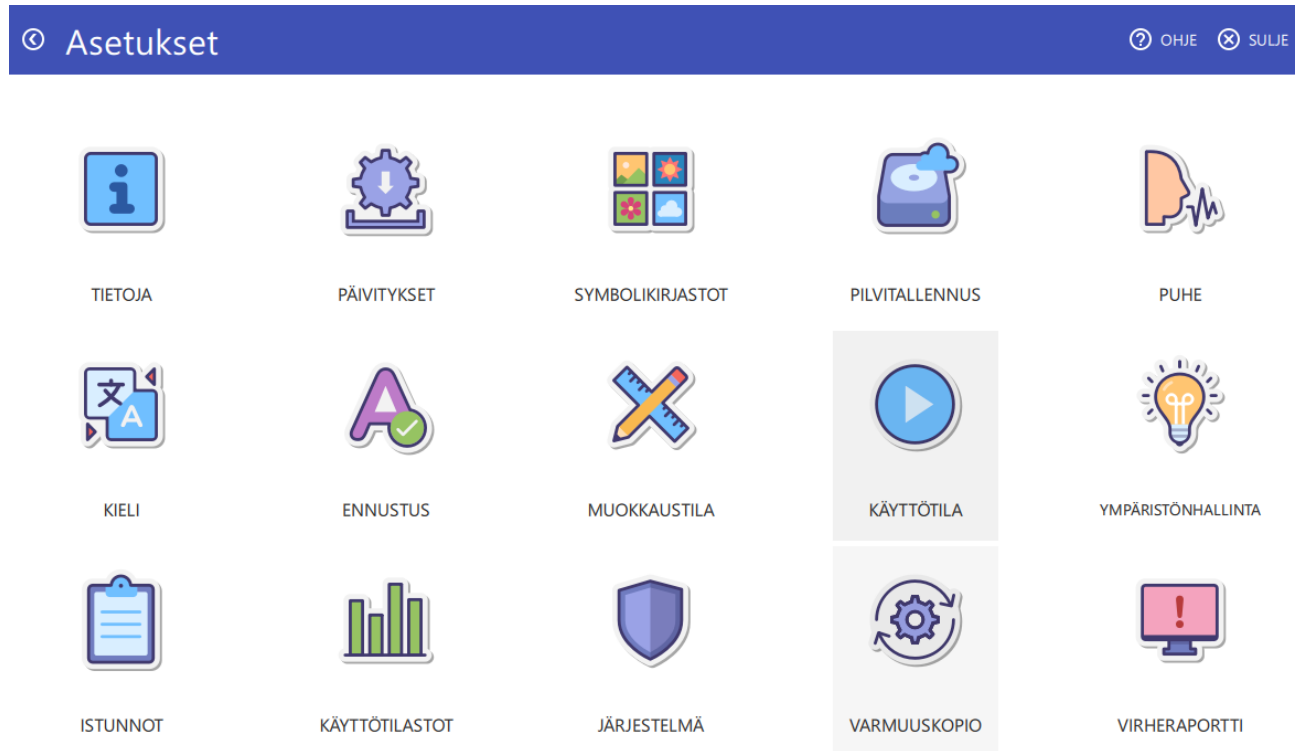
Päävalikon oikeassa alakulmassa näkyy käytössä oleva ohjelmistoversio.

Mikäli ohjelmistoon on saatavilla päivitys tai muita käyttäjän huomiota vaativia ilmoituksia, ne näkyvät päävalikossa. Esimerkiksi ladattavissa oleva ohjelmistopäivitys näkyy seuraavasti:

Asetukset

DialoQ Talkin asetukset avautuvat ohjelman päävalikosta. Asetusvalikon sisältö on käyttöjärjestelmäriippuvainen eli esimerkiksi kaikkia Android-version asetuksia ei löydy Windows – versiosta.

Sisäänrakennettu käyttöohje

DialoQ Talkissa on sisäänrakennettuna käyttöohje, jonka voi avata ohjelman työkalupalkilta 'Ohje' – painikkeesta.

Päivitykset

Ohjelmistopäivitykset ovat ladattavissa DialoQ Talkin asetusten kautta. Kun päivitys on saatavilla, se ilmoitetaan asetuksissa seuraavasti:

PÄIVITYKSET

Esimerkki saatavilla olevasta päivityksestä:

Päivitykset

OHJE
SULJE

DialoQ Talk

1.7.2.5-windows_x86_64

A minor patch release that improves translations and includes a few bug fixes.

1.7.2

New Features

- Play Mode: Added capitalization setting, saves messages to History, vertically centers message field, provides audio feedback with adjustable volume, highlights playing sounds, improves paint tools.
- Edit Mode: Button Editor supports arrow-key movement of selected elements, includes setting to hide rated symbols in symbol search.
- Environmental Control: Added HouseMate support (ELDAT Easywave, IR code recording/sending).
- Eye Tracking: New settings to prevent exiting player mode or starting calibration with gaze.

Bug Fixes

Asennettu versio: 2.0.4-windows_x86_64

ASENNA

Päivityksen sisällössä kuvataan mahdollisesti lisätyt ja muutetut ominaisuudet sekä tehdyt korjaukset. Päivitystä ei ole pakko asentaa, mutta se on suositeltavaa.

Päivityksen asennus ei poista käyttäjän tietoja eikä tee muutoksia käyttäjän työtilaan.

Symbolikirjastot

Perusversio DialoQ Talk -symbolikommunikointiohjelmistosta sisältää seuraavat symbolikirjastot: Bliss-symbolit, Mulberry-symbolit sekä DialoQ Symbols -symbolikirjaston.

Käyttäjä voi lisäksi hankkia käyttöönsä kaupallisia symbolikirjastoja, kuten PCS-, METACOM-, SelkoSeks- tai Widgit-symbolit.

Symbolikirjastot

PÄIVITÄ
OHJE
SULJE

Blissymbolics

Blissymbolics is a semantic graphical language that is currently composed of more than 5000 authorized symbols - Bliss-characters and Bliss-words. It is a generative language that allows its users to create new Bliss words and symbols.

Versio: 1.1

ASENNA

DialoQ Symbols

DialoQ Symbols for DialoQ Talk.

Copyright (C) 2023-2025 Code-Q Ltd. All rights reserved.

Asennettu versio: 1.23

POISTA

METACOM 9

METACOM 9 is a professionally designed symbol library especially developed for Augmentative and Alternative Communication (AAC). METACOM 9 contains approx. 17000 symbols.

Asennettu versio: 1.0

POISTA

Mulberry Symbols

The Mulberry Symbols, or Pictograms, are a set of scalable SVG graphic images designed for communications use. They are ideal for adults using AAC software or devices or any online communication system.

Versio: 1.2

ASENNA

Mikäli laitteessa on vähän tallennustilaa, ne symbolikirjastot, joita ei käytetä, voidaan poistaa ja ladata tarvittaessa uudelleen. Huomioi myös mahdollisuus poistaa väliaikaiset tiedostot kohdasta: Asetukset → Järjestelmä → Poista väliaikaiset tiedostot.

Pilvitalennus

Käyttäjät voivat asettaa Google Driven pilvitalennusta varten, kirjautumalla sisään omaan Google-tiliinsä. Google on rajoittanut Driven käyttöä kolmansilta osapuolilta niin, että jakaminen ei suoraan DialoQ Talkista ei ole enää mahdollista, mutta pilvitalennusta voi käyttää esimerkiksi varmuuskopiointiin tai helppoon tiedostonsiirtoon useamman laitteen välillä.

DialoQ Talk tullaan lisäämään tuki muille pilvipalveluille tulevilla päivityksissä.

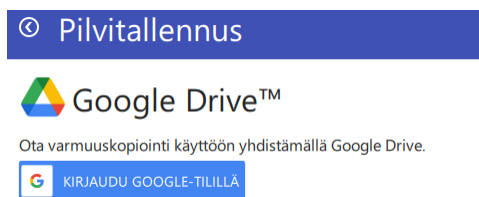
Ota Google Drive -pilvitalennus käyttöön seuraavasti:

- Valitse pilvitalennus – asetus:

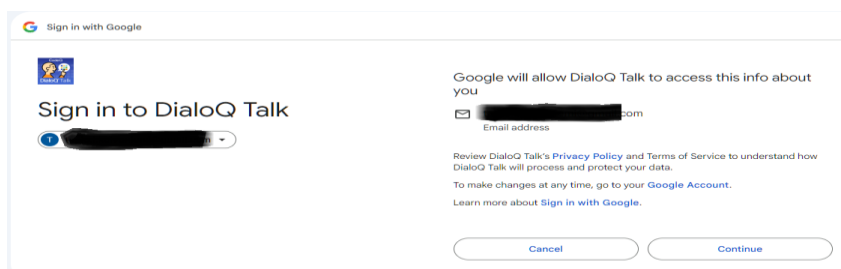

PILVITALENNUS

- Kirjaudu sisään Google Drive:n Google-tililläsi:

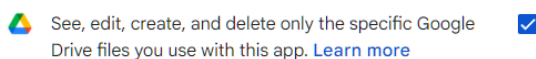

- Tämä avaa selaimen

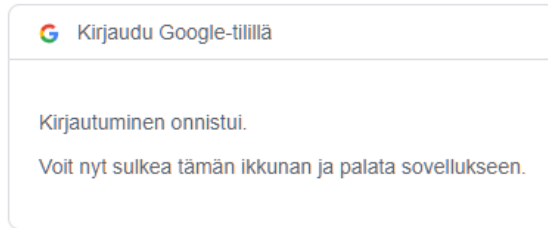

- Paina 'Continue' ja anna lupa tiedostojen käyttöön:

Select what **DialoQ Talk** can access

- Jos kaikki menee oikein niin voit sulkea selaimen ja DialoQ Talkissa pitäisi näkyä kirjautuminen Google Driveen:

Voit nyt tallentaa ja avata tiedostoja käyttäen Google Drive – pilvipalvelua.

Puhe

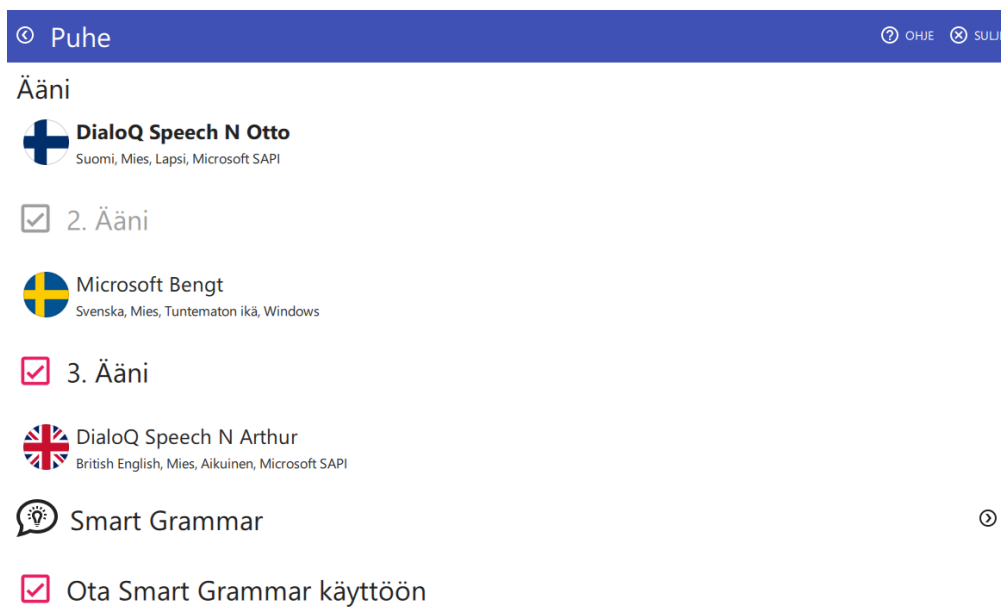
Puheasetuksissa käyttäjä voi valita haluamansa äänen ja kielen. Jos valittu kieli tukee taivutinta (Smart Grammar™ -ominaisuutta), ne voidaan ottaa käyttöön tai poistaa käytöstä puheasetuksista.

Käyttäjä voi vaihdella kolmen eri kielen (äänen) välillä ohjelman ollessa käynnissä. Eri kielisen taulun vaihtaminen vaihtaa automaattisesti puheäänien lisäksi myös Smart Grammar -toiminnon ja ennustavan tekstinsyötön sanaston vastaamaan valittua kieltä. Lue tästä ohjeesta enemmän monikielisistä tauluista.

Käyttäjä voi myös valita, katkaiseeko uusi viesti (puhe) meneillään olevan puheen, sekä puhutaanko jokainen painettu sana ääneen (puhevihje) vai vain viestikenttään muodostettu valmis viesti. Tämä asetus ei vaikuta pitkiin valmiiksi kirjoitettuihin lauseisiin.

“Näytä puhe tekstinä” on toiminto, joka näyttää puheen pienenä näytön alakulmaan ilmestyvänä ilmoituksena. Tämä voi olla hyödyllistä käyttäjille, jotka vielä harjoittelevat lukemista ja kirjoittamista.

Esimerkki puheasetuksista:

Windowsissa DialoQ Talk tukee 64-bittisiä SAPI-ääniä sekä Windowsin omia OneCore – ääniä.

Kieli

Tämä asetus valitsee käytettävän käyttöliittymäkielen.

Ennustus

Ennustavan tekstinsyötön asetuksissa voidaan valita käytettävä ennustemoottori (DialoQ Talkin oma moottori on oletus) sekä ladattavat sanakirjat. Kaikille tuetuille käyttöliittymän kielille on saatavilla sanakirjapohjainen sanasto, mutta joillekin kielille DialoQ Talk tukee myös SmartContext™-teknologiaa.

Ennustus

OHJE SULJE

Ennustus

DialoQ Talk (Oletus)

Aa

Sanastot

☒

Näytä symbolit

☒

Tallenna opitut sanat

Smart Context

Oletuskehote

Sanasto asetuksen alta voit ladata sanastot. SmartContext™ on tekoälypohjainen ennustemoottori, joka toimii paikallisesti laitteessa ja vaatii siksi riittävän tehokkaan laitteen. Se ennustaa sisältöä keskustelun kontekstin perusteella — ei pelkästään sanakirjasanojen, vaan todellisen keskustelun mukaan. Keskustelun sisältö otetaan aluksi asetuksissa olevasta 'Oletuskehote' – tekstistä. Tämän jälkeen jokainen laitteella puhuttu lause antaa ennustemoottorille tietoa keskustelun aiheesta.

Sanastot

PÄIVITÄ Suomi

OHJE SULJE

Suomen kielen sanasto

Suomen kielen sanasto, joka soveltuu tekstikommunikointiin. Sanasto oppii käyttäjältä ja tallentaa myös käyttäjän omat sanat.

Asennettu versio: 1.2

POISTA

☐

Suomen kielen sanasto (SmartContext)

Älykäs suomen kielen sanasto, joka soveltuu tekstikommunikointiin. Sanasto hyödyntää DialoQ SmartContext -teknologiaa omii

Asennettu versio: 2.0

POISTA

☒

Käyttäjän oma sanasto

Tyhjä sanasto, joka ei sisällä ennalta opittuja sanoja, vaan oppii vain käyttäjän syötteestä.

Versio: 1.0

ASENNA

Huomaa, että SmartContext™ sanakirjan lisäksi joudut lataamaan Smart Context – asetuksen alta lisäosan, joka osaa hyödyntää ladattua sanastoa.

Kaikki yllä olevat sanastovaihtoehdot oppivat käyttäjän syötteestä, mikäli asetus 'Tallenna opitut sanat' on päällä.

SmartContextin 'Oletuskehote'-kohdasta voit käydä lisäämässä jotain tietoa käyttäjästä ja näin saada esimerkiksi nimitiedot helpommin ennusteisiin.

Muokkaustilan asetukset

Muokkaustilan asetuksista voi muuttaa DialoQ Talkin oletusasetuksia muokkaustilassa toimimiseen. Esimerkiksi miten teksti- ja kuva sijoitellaan oletuksena painiketta tehdessä.

Muokkaustilan asetuksissa voit myös asettaa painikkeeseen lisättävän kuvan resoluution. Tämä muuttaa automaattisesti painikkeeseen lisättävän kuvan järkevämpään resoluutioon (eli painikkeeseen ei tallenneta turhaan megatavujen kokoisia kuvia).

Muokkaustilan ruudukon avulla voit kohdistaa painikkeen liikuttelun suoraan ruudukkoon, jolloin suorien linjojen luonti on helpompaa.

Muokkaustila

OHJE

SUL

Painikkeen asettelu (oletus)

Teksti yläpuolella

Pystysuuntainen sija...sille teksteille (0)

Pystysuuntainen sija...usille kuville (-20)

Kuvan resoluutio (korkeus) painikkeille

480

Tämän korkeuden ylittävä kuvan resoluutio pienennetään automaattisesti.

Oletussymbolikirjasto

Määrittää oletussymbolikirjaston, jota käytetään lisättäessä uusi kuva.

☐ Piilota luokitellut symbolit

Piilottaa luokitellut symbolit symbolihausta

☐ Pyöristetyt kulmat

Asettaa oletusarvoisesti pyöristetyt kulmat uusille kohteille

☒ Puhu painikkeen teksti painalluksella

Lisää uusille painikkeille puhu -toiminnon oletuksena

☒ Näytä ruudukko

Näyttää ruudukon taulun muokkaustilassa

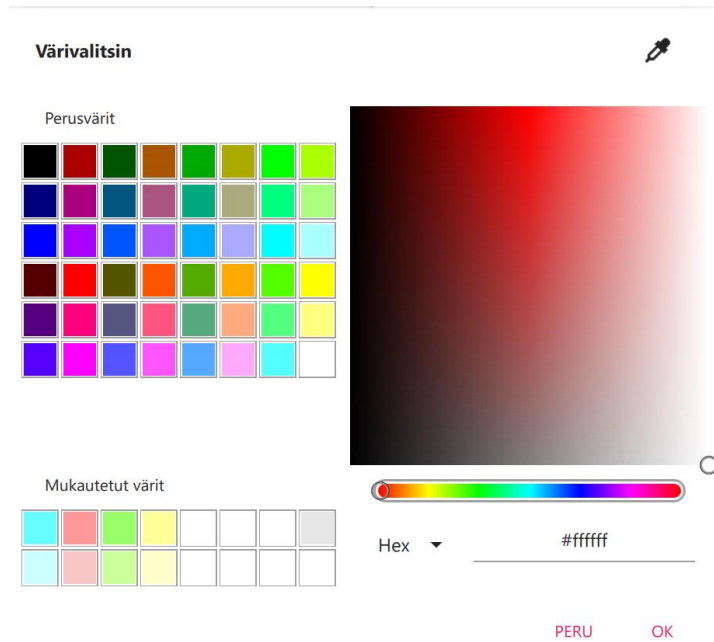
☐ Kohdistaa ruudukkoon

Kohdistaa ruudukkoon taulun muokkaustilassa, kun objektia siirretään tai sen kokoa muutetaan

 Näytä värit

 Palauta mukautetut värit...

Näytä värit – avaa värivalitsimen:

Värivalitsimen avulla voit määritellä itse omia mukautettuja värejä. Oletuksena mukautettuihin väreihin on valittu yleisimmin käytössä olevat värit.

Käyttötilan asetukset

Käyttötilan asetukset:

Käyttötila

OHJE SULJE

Katseohjaus

Valinta hiirellä

Kytkinskannaus

Poistumistapa

Viestikenttä

Oma sisältö

Sovellukset

☐ Aktivoi käynnistyksen yhteydessä

☒ Suorita ikkunassa

☒ Äänipalaute (70)

Kirjainkoko

Oletus

Oletusfontti

Oletus

Uudelleenpainalluksen viive (0 s)

1. Katseohjaus

Avaa katseohjausasetukset, josta voit valita käytössä olevan katseohjaimen sekä säätää katseohjaimeen liittyviä asetuksia kuten valintaviiveet ja animaatiot.

2. Valinta hiirellä

Asetukset käyttöön hiiren tai hiiriavustimen kanssa. Sisältää muun muassa automaattisen klikkauksen sekä erilaiset viiveet valinnan tekoon.

3. Kytkinskannaus

Asellukseen liittyvät asetukset.

4. Poistumistapa

Poistumistapa
OHJE
SULJE

☒ Poistu ESC-näppäimellä

☒ Poistu pitkällä painalluksella

Pitkän painalluksen viive (1.5 s)
Kuinka monta sekuntia, kunnes pitkä painallus hyväksytään.

Pitkän painalluksen kynnys (26 pikseliä)
Kuinka paljon liikettä on sallittu keskeyttämättä pitkää painallusta.

Poistumistapa

Ei mitään

☒ Näytä työkalut poistuttaessa

Pikamuokkaus

Yksinkertaistettu

Poistumistapa, käyttäjän valittavissa oleva poistumistapa käyttötilasta.

- Poistu ESC-näppäimellä ja / tai
- Poistu pitkällä painalluksella

Voit valita pitkän painalluksen viiveen ja painalluksen valintakynnyksen. Valintakynnyksen suurentaminen helpottaa pitkän painalluksen rekisteröintiä, mikäli kosketusnäyttö ei ole niin herkkä tai käyttäjän sormet liikkuvat painalluksen aikana.

Poistumistapa:

- Pitkä painallus, erittäin pitkä painallus taulustossa
- Liuku, pitkän painalluksen jälkeen liukukytkin käyttötilasta poistumiseen
- Yhdistelmälukko, pitkän painalluksen jälkeen koodilla suojattu lukko
- Pin-koodi, numeronäppäimistöllä suojattu lukitus

Yhdistelmälukon ja pin-koodin kanssa voit asettaa oman pin-koodisi (4-6 numeroa):

Poistumistapa

Yhdistelmälukko

Koodi

Poistuttaessa käyttötilasta voidaan asettaa näytettäväksi työkaluikkuna, tätä voi käyttää muun muassa pikamuokkaukseen tai symbolin etsintään. Pikamuokkauksen muokkaustavan voit valita joko ammattilainen (kaikki mahdollista) tai yksinkertaistettu (rajoitettu muokkaus vain painikkeen sisältöön).

5. Viestikenttä, viestikentän käyttäytyminen ja toiminnot käyttötilassa
6. Oma sisältö, käyttäjän omiin mediatiedostoihin liittyvät asetukset mm. galleriaan tallennus ja tallennusresoluutio.
7. Sovellukset, jos käytät Sovellukset - sovelluslistaa niin voit määritellä käytössä olevat linkit ja sovellukset näistä asetuksista.
8. Aktivoi käynnistyksen yhteydessä, käynnistää käyttötilan (työtilaan ladatun tauluston kotisivun) automaattisesti DialoQ Talkin käynnistyessä.
9. Suorita ikkunassa (vain Windows-versio), käyttötilaa suoritetaan ikkunassa kokoruututilan sijaan.
10. Äänipalaute, äänipalautteen äänenvoimakkuus (mm. askelluksessa käytössä)
11. Kirjainkoko, voit asettaa ISOT tai pienet kirjaimet käyttötilan teksteihin. Oletus-asetus käyttää taulustossa määriteltyä kirjainkoko.
12. Oletusfontti, voit asettaa halutun käyttötilan kirjaisimen. Oletus-asetus käyttää taulustossa määriteltyä fonttia.
13. Uudelleenpainalluksen viive, kuinka nopeasti rekisteröidään käyttäjän seuraava painallus

Ympäristönhallinta

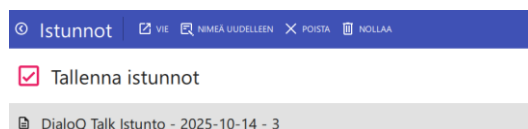
DialoQ Talk tukee seuraavia ympäristönhallintajärjestelmiä: Eldat USB, Qinera Control USB ja HouseMate. Kaikki nämä toimivat sekä Talkin Windows- että Android-versioissa.

Ympäristönhallinnan käyttöönottoa varten tutustu erilliseen pikaohjeeseen.

Istunnot ja käyttötilastot

Voit kerätä yksittäisistä käyttökertoista (istunnot) tilastoja tai kerätä yleisesti käyttötilastoja käytön seuraamiseen. Nämä tiedot pysyvät laitteessa, eikä ne ole oletuksena asetettu päälle.

Esimerkki-istunto:

Kun avaat istunnon, se avautuu selaimeen ja näyttää yksityiskohtaisemmat tiedot mitä käyttökerralla on tehty.

DialoQ Talk Istunto - 2025-10-14 - 3	
Tiedot	
Label	Data
AAC Software	DialoQ Talk 2.0.4
Communication Board	dialog_24_fi-v1.1
Language	Suomi
Sisältö	
[10:58:12] missä	
[10:58:18] minä	
[10:58:20] minun paitani	
[10:58:22] on	
Taphtumaloki	

Tätä voi esimerkiksi hyödyntää käyttäjän oppimisen seuraamiseen.

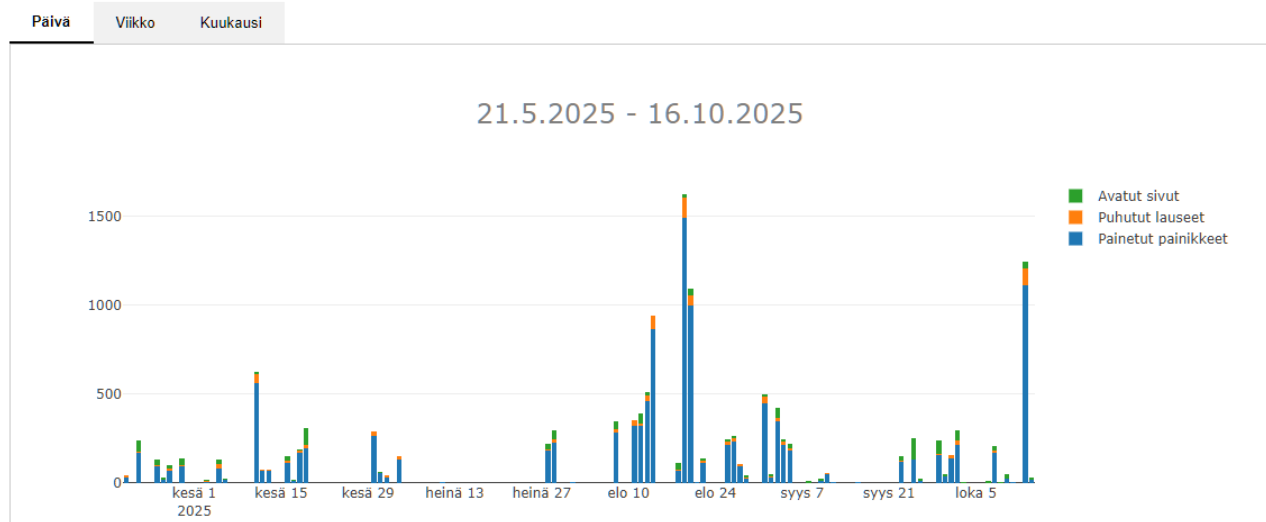
Käyttötilastot keräävät halutusti tietoja kokonaiskäytöstä eli tällä voi seurata onko laitteella käyttöä ja kuinka paljon.

Esimerkki käyttötilastosta:

DialoQ Talk Käyttötilastot

Lisenssi ID: 78e7f0fd

Käyttötiheys

Järjestelmä

Laitteen järjestelmäasetukset, jotka riippuvat käytössä olevasta laitteesta ja käyttöjärjestelmästä. Muun muassa automaattinen käynnistys Windows-laitteessa tai Android – laitteen järjestelmäasetuksien muuttaminen.

Esimerkiksi kioskitilasta poistuminen on mahdollista järjestelmävalikon kautta.

Windows-laitteessa olevat asetukset:

Järjestelmä
OHJE
SULJE

Teema
Vaalea

Teeman väri
Material.Indigo

☐ Näytä suorituskky (FPS)

☐ Käynnistä automaattisesti

POISTA VÄLIAIKAiset TIEDOSTOT (62 MB)

Järjestelmä-asetusten kautta voit myös poistaa turhat väliaikaiset tiedostot, mikäli laitteesi tallennustila on vähissä.

Varmuuskopio

Voit varmuuskopioida tehdyt asetukset sekä lisenssitiedot yhteen tiedostoon:

Varmuuskopio

☒ Asetukset

☒ Taulustojen lisenssit

☒ Sanastot

☒ Sovellukset

☒ Istunnot

☒ Käyttötilastot

LUO
PALAUTA

Luodun varmuuskopion voi palauttaa 'Palauta' painikkeella varmuuskopiotiedostosta.

Virheraportti

Mikäli sinulla on käyttöongelmia DialoQ Talkin tai laitteiston kanssa, virheraporttia voidaan hyödyntää virhetilanteen toistamista varten.

Ohjeet virheraportin lähettämiseksi

1. Ota lokitiedosto käyttöön – tämä sallii sovelluksen tallentaa tarvittavat tiedot ongelman selvittämistä varten.
2. Toista ongelma – tee samat toimenpiteet, joilla virhe ilmenee, jotta lokit tallentavat tilanteen, jossa virhe tapahtuu.
3. Vie virheraportti valitsemalla **Luo virheraportti**. Lähetä se sitten sähköpostitse osoitteeseen bugreports@code-q.fi.
4. Poista lokitiedosto käytöstä.

☒ Ota lokitiedosto käyttöön

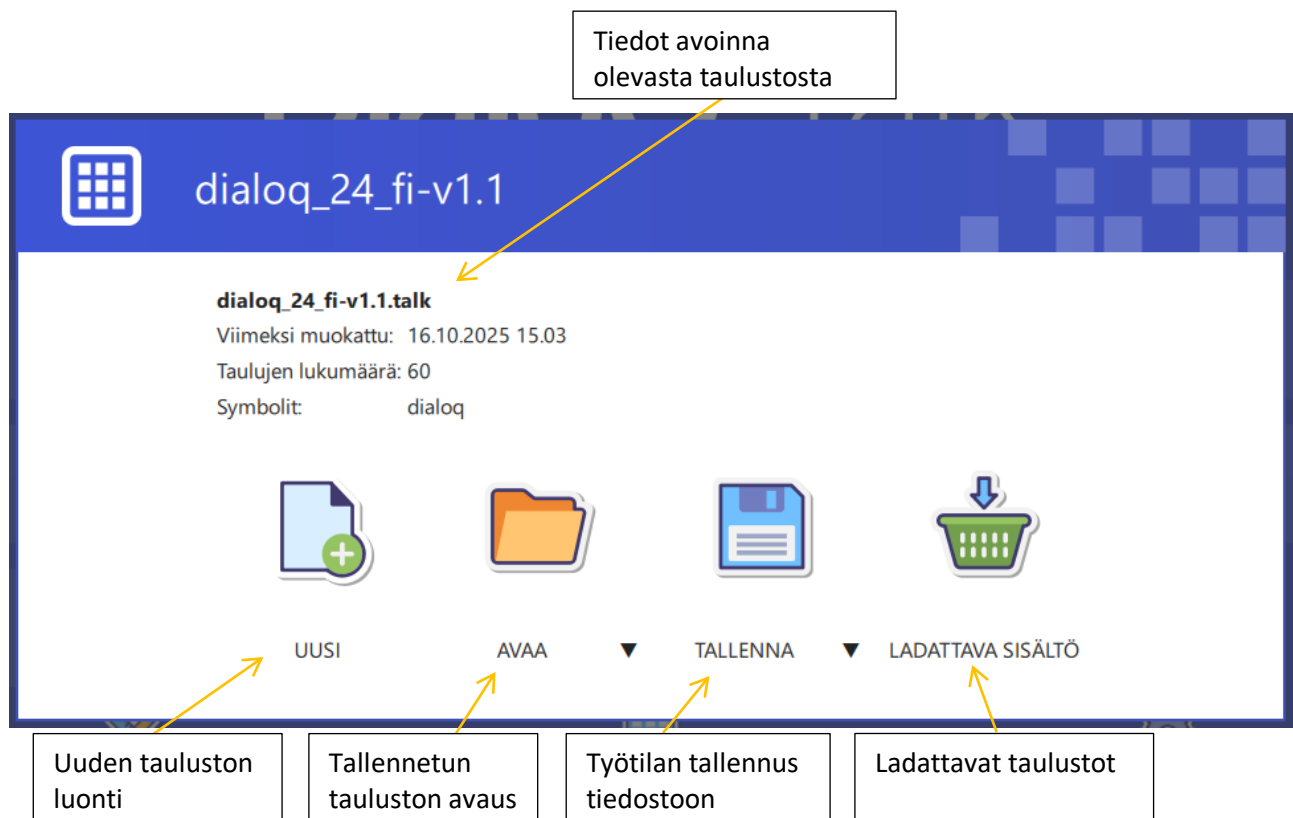
LUO VIRHERAPORTTI

TYHJENNÄ LOKITIEDOSTOT (872 KB)

Ota lokitiedoston keräys käyttöön ja toista virhetilanne. Tämän jälkeen paina 'Luo virheraportti' ja lähetä ohjeen mukaisesti luotu paketti Code-Q:lle.

Taulustojen hallinta

Avaa taulustojen hallinta valitsemalla 'Tiedosto' – päänäytössä. Avautuvassa näytössä näet lisätietoja avoinna olevasta taulustosta ja voit tallentaa oman taulustosi tai avata uusia taulustotiedostoja sekä ladattavia sisältöjä.

Työtila

DialoQ Talk avaa kommunikointitaulun työtilaan. Kaikki muokkaustilassa tehdyt muutokset tapahtuvat tässä työtilassa. Työtila toimii väliaikaisena varmuuskopiona nykyisestä tilanteesta, sillä muutokset tallentuvat tiedostoon vasta, kun käytetään taulustojenhallinnan "Tallenna"-toimintoa.

Työtila tallentuu automaattisesti ohjelmasta poistuttaessa ja avautuu uudelleen, kun DialoQ Talk käynnistetään. Vain yksi työtila voi olla avoinna kerrallaan, joten taulujen vaihtaminen edellyttää muutosten tallentamista tiedostoon.

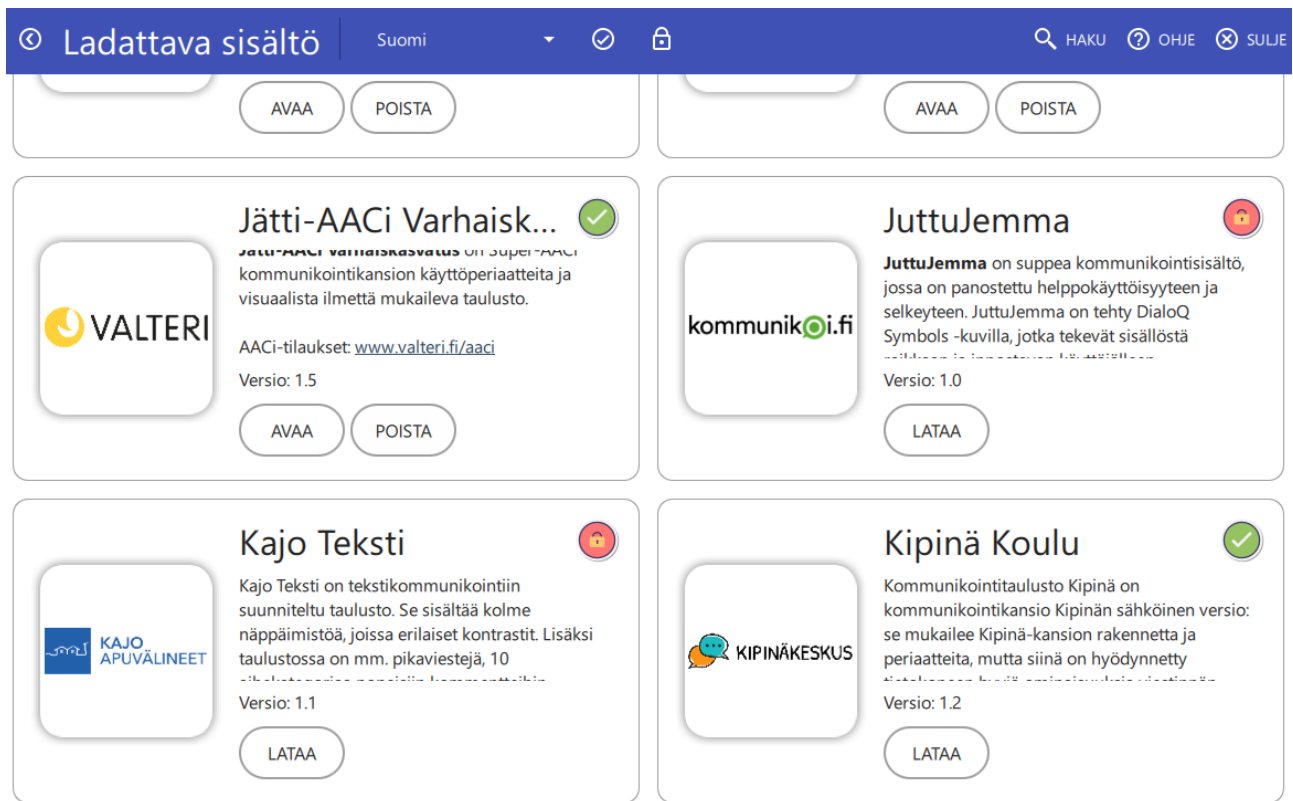
Jos haluat vain lisätä tauluja olemassa olevaan taulustoon, voit käyttää muokkaustilassa "Tuo" (Import) -toimintoa — tällöin työtilaa ei tarvitse sulkea tai tallentaa erikseen.

On suositeltavaa tallentaa työtila tiedostoon aina muutosten jälkeen, jotta välttyään tietojen menetykseltä — esimerkiksi tilanteissa, joissa työtila tyhjennetään vahingossa käyttämällä ”Uusi taulu” (New Board) tai ”Avaa taulu” (Open Board) -toimintoja.

Ladattava sisältö

DialoQ Talkin on saatavilla kaikki yleisimmin käytössä olevat suomenkieliset kommunikointitaulustot. Nämä taulustot on ladattavissa ’Ladattava sisältö’ – valinnan kautta.

Huomaa, että tarvitset lisenssin kaupallisen tauluston avaamiseen. Tauluston ohessa on yhteystiedot, joiden kautta lisenssin hankkiminen onnistuu. Osasta taulustoja voi pyytää myös testilisenssiä, jonka testiaikana voi varmistaa soveltuuko materiaali käyttäjälle.

Ladattava sisältö | Suomi

Jätti-AACi Varhaisk...
 Jätti-AACi varhaiskasvatus on super-AACi kommunikointikansion käyttöperiaatteita ja visuaalista ilmettä mukaileva taulusto.
 AACi-tilaukset: www.valteri.fi/aaci
 Versio: 1.5
 AVAA POISTA

JuttuJemma
 JuttuJemma on suppea kommunikointisisältö, jossa on panostettu helppokäyttöisyyteen ja selkeyteen. JuttuJemma on tehty DialoQ Symbols -kuvilla, jotka tekevät sisällöstä helppokäyttöisen ja mukavan.
 Versio: 1.0
 LATAA

Kajo Teksti
 Kajo Teksti on tekstikommunikointiin suunniteltu taulusto. Se sisältää kolme näppäimistöä, joissa erilaiset kontrastit. Lisäksi taulustossa on mm. pikaviestejä, 10 pikiviestiä.
 Versio: 1.1
 LATAA

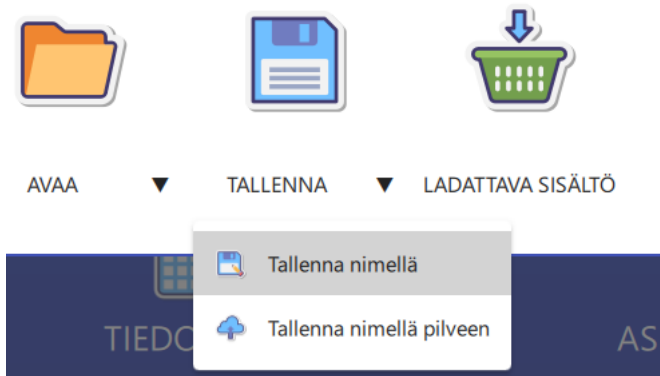
Kipinä Koulu
 Kommunikointitaulusto Kipinä on kommunikointikansio Kipinän sähköinen versio: se mukailee Kipinä-kansion rakennetta ja periaatteita, mutta siinä on hyödynnetty Kipinän Keskus -kansion sisältöä.
 Versio: 1.2
 LATAA

Esimerkkikuvasta yllä näkyy, kuinka osa taulustoista näkyy vihreällä – ’avoimena’, nämä ovat joko laitteistoon lisensoituja taulustoja tai ilmaisia täysin avoimia taulustoja. Lukittu taulusto näytetään punaisella lukkosymbolilla.

Ennen kuin avaat ladattavan sisällön kautta uusia taulustoja, muista tallentaa oma työtilasi tiedostoon (mikäli työtila sisältää muutoksia, jotka haluat säästää).

Tauluston tallennus

Työtila tallennetaan taulustojenhallinnan ’Tallenna’ – toiminnolla. Käytä tätä aina, kun olet tehnyt muutoksia, etenkin jos haluat jakaa muutokset myös muiden kanssa.

Mikäli teet muutoksia lisenssillä suojattuun taulustoon, niin myös tallentamasi talk-tiedosto on edelleen lisenssisuojattu eli tiedoston avaamiseen toisella laitteella vaaditaan (oma) lisenssikoodi. Jos teet täysin uuden tauluston niin sen avaaminen onnistuu toisella laitteella ilman lisenssiä.

Mikäli teet tauluston, jonka haluat ladattavaksi sisällöksi myös muille DialoQ Talk – käyttäjille (joko lisenssisuojattuna tai ilmaisena) niin ole yhteydessä dialoq@code-q.fi.

Käyttäjän omat tiedot

Huomaa, että DialoQ Talk mahdollistaa erittäin helpon käyttäjän oman tiedon lisäämisen niin kameran, mikrofonin kuin viestienkin suhteen.

Kun tallennat talk-tiedoston niin tämä tiedosto sisältää myös käyttäjän luomat omat materiaalit kuten valokuvat, viestit ja piirroksia.

Tauluston varmuuskopiointi

DialoQ Talkin työtila on tila, johon tallennetaan kaikki muutokset. Avattu tiedosto ei siis muutu automaattisesti vaan se pysyy alkuperäisenä niin kauan kunnes tallennat työtilan esimerkiksi 'Tallenna' valinnalla tiedostoon.

Ladattava sisältö avataan aina työtilaan eikä sitä näin tallenneta koneelle omana tiedostonaan ennen kuin tallennat sen laitteelle.

Kun olet tehnyt taulustoon käyttäjäkohtaiset muutokset, tallenna se aina tiedostoon, jotta taulustosta ja muutoksista säilyy varmuuskopio.

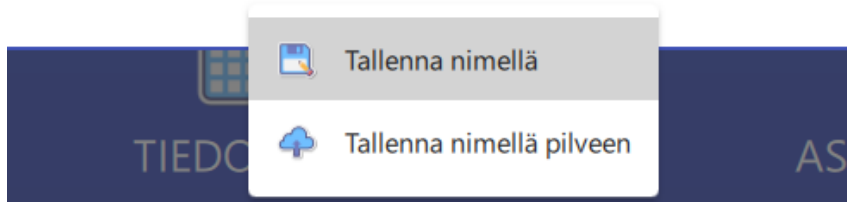

AVAA ▼

TALLENNA ▼

← LADATTAVA SISÄLTÖ

Talk-tauluston tallennus

Etähallinta ja varmuuskopiointi

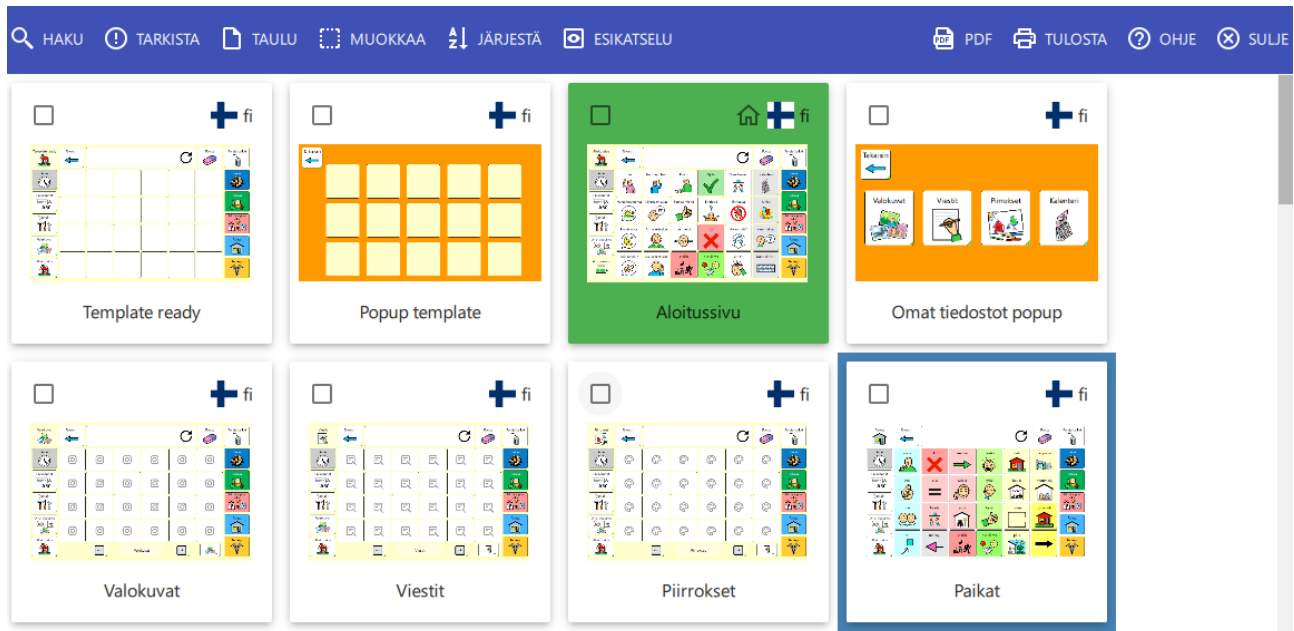
DialoQ Talkin uudet versiot sisältävät etähallintamahdollisuuden, mutta voit myös tallentaa tiedoston 'Tallenna nimellä' – toiminnolla haluamaasi palveluun. DialoQ Talkissa on sisäänrakennettu tuki Google Drivelle, jolloin tallennus pilvipalveluun onnistuu suoraan Tallenna nimellä pilveen-toiminnolla.

Etähallinnasta on saatavilla erillinen käyttöopas, joka neuvoo tarkemmin esimerkin avulla, kuinka jaetaan tietokoneelta uusia tauluja lisättäväksi käyttäjän omaan taulustoon.

Etähallinta tulee kehittymään DialoQ Talkin seuraavissa versioissa.

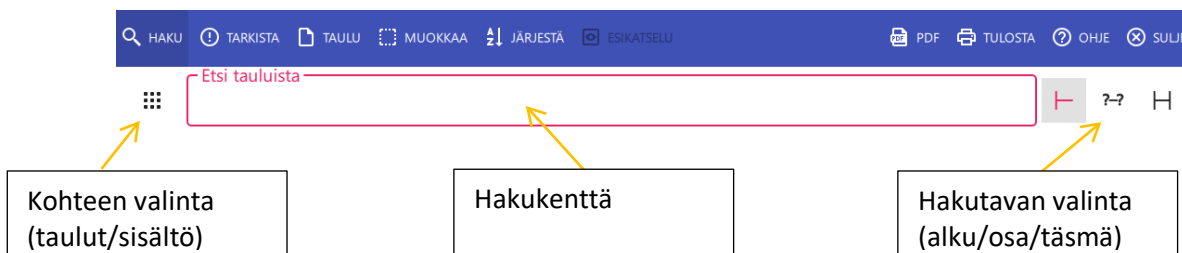
Muokkaustila

Muokkaustilassa käyttäjä voi muokata taulustossa olevia tauluja, luoda uusia tauluja sekä kopioida taulun pohjaksi uudelle taululle. Muokkaustilan näkymästä voit myös tulostaa materiaalia, mutta huomaa, että käytetyn symbolikirjaston tulee tukea tulostusominaisuutta, jotta tämä onnistuu.

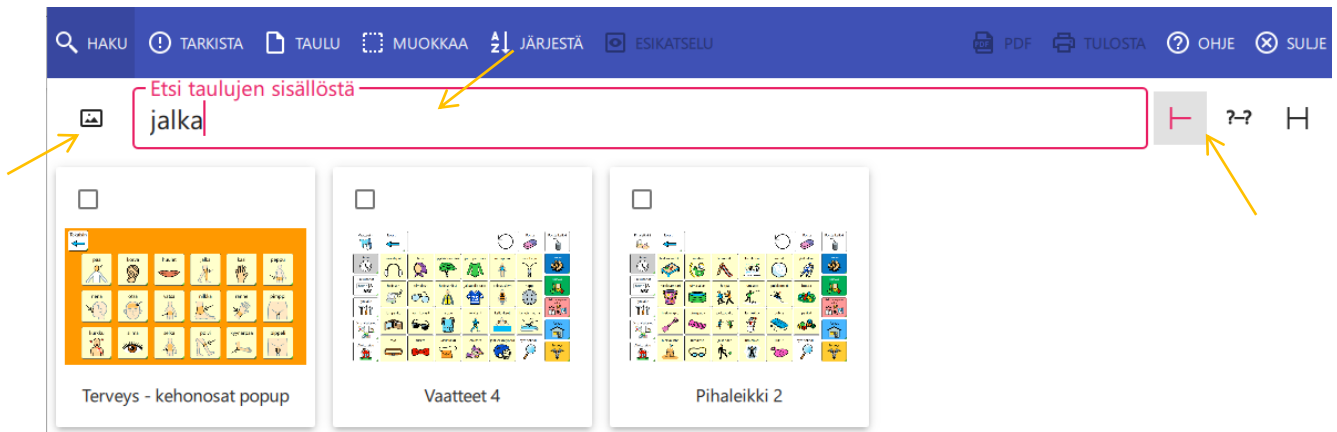
Hakutoiminto

DialoQ Talkin muokkaustilassa on erittäin monipuolinen hakutoiminto, jonka avulla käyttäjä voi hakea taulua esimerkiksi taulun nimen tai sisällön perusteella.

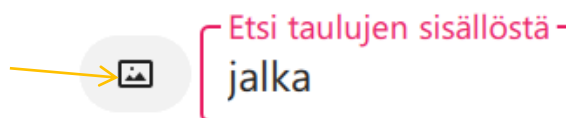

Haku-toiminto etsii tiedot avoimena olevan tauluston kaikista tauluista. Hakutavan valinnalla käyttäjä voi rajoittaa hakua esimerkiksi täsmä-hakuna juuri tiettyyn sanaan.

Esimerkiksi, jos käyttäjä haluaa etsiä kaikkia sanaan 'jalka' liittyviä tauluja, käyttäen taulun sisältöä, niin se onnistuu seuraavasti:

- muuta ensin hakukohteeksi taulujen sisältö

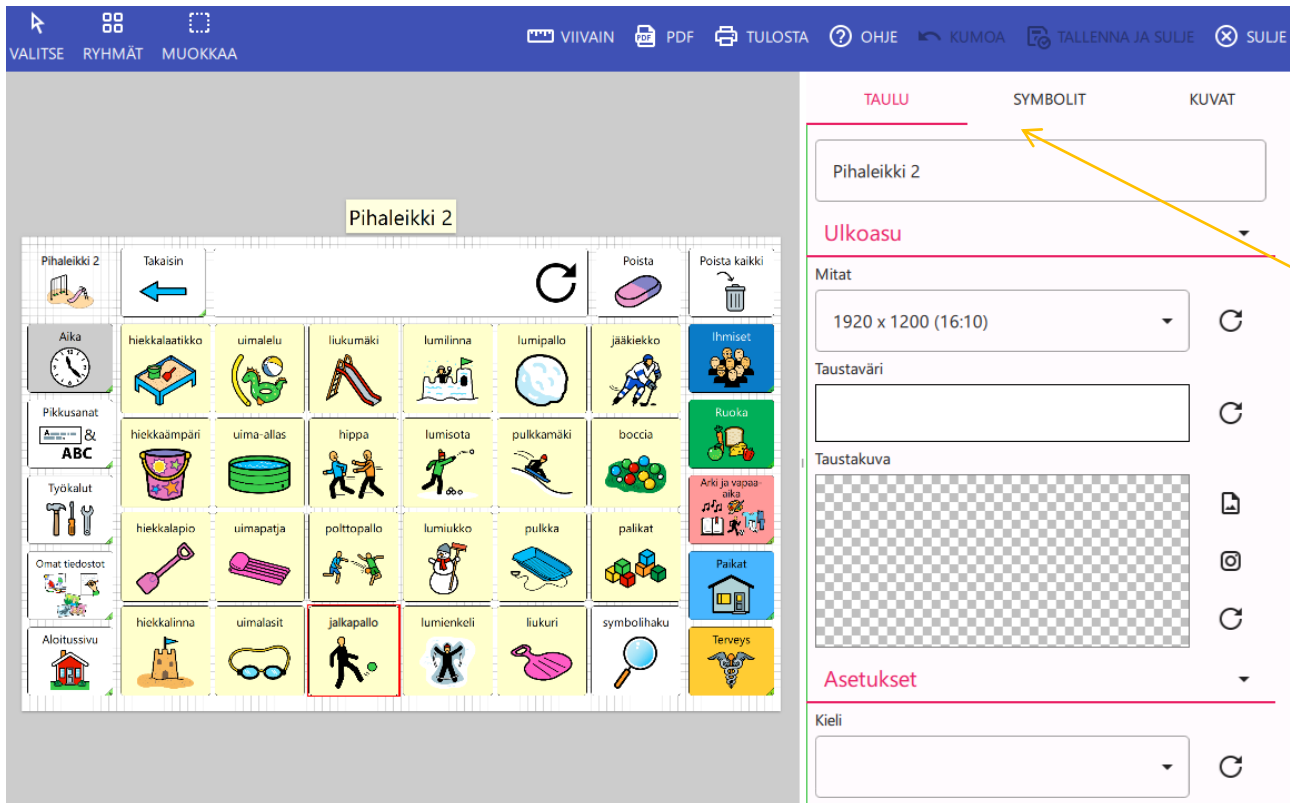
- kirjoita haettava sana hakukenttään
- mikäli haluat etsiä myös sanojen välistä tai täsmähaulla (valittu alla), muuta hakutapaa

- tuloksissa näkyy kaikki ks. tekstin sisältävät taulut

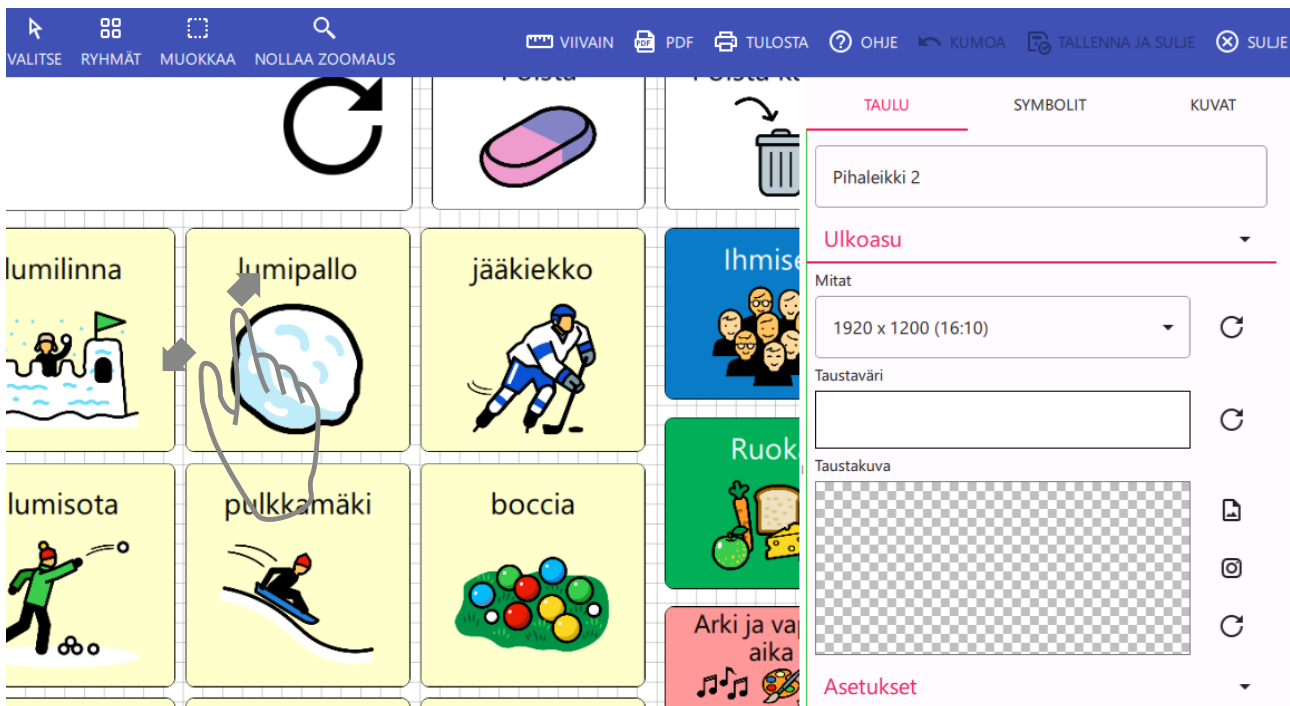
Taulun muokkaus

Valitse muokattava taulu taulunäkymästä, ja näpäytä taulua uudelleen tai käytä työkalupalkin 'Muokkaa' – toimintoa. Taulu avautuu muokkaustilaan:

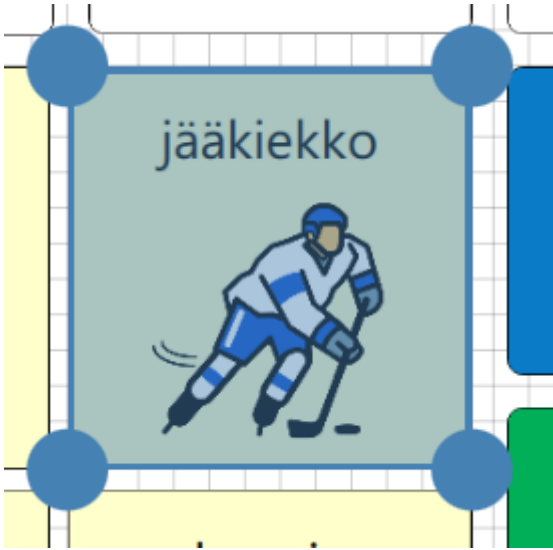

Valitun objektin tiedot näkyvät aina oikealla ominaisuusnäkymässä, esimerkissä näkyy avatun taulun tiedot. jos valitset näytöltä esimerkiksi toimintopainikkeen niin ominaisuusnäkymään tulee valitun objektin tiedot.

Käyttäjä voi tehdä erittäin tarkkaa työskentelyä zoomaamalla taulua joko kosketusnäytön kahden sormen 'zoomaus'-eleellä tai käyttäen hiiren rullaa (ylös/alas):

Kun muokattava objekti on valittuna, ominaisuusnäyttöön tulee objektin tiedot. Mikäli käyttäjä haluaa siirtää esimerkiksi painiketta, se onnistuu suoraan valitsemalla ja siirtämällä hiiren tai sormen avulla painike haluttuun paikkaan.

Tarkempi siirto ja objektin koon muutos onnistuu valitsemalla objekti ja muuttamalla ominaisuusnäytön koko ja sijaintiarvoja tai käyttämällä näppäimistön kursoripainikkeita.

Siirrettäessä hiirellä tai kosketusnäytöllä voit käyttää hyväksesi apuviivoja, jotka kertovat siirrettävän objektin sijoittelusta muihin taulun objektien suhteen.

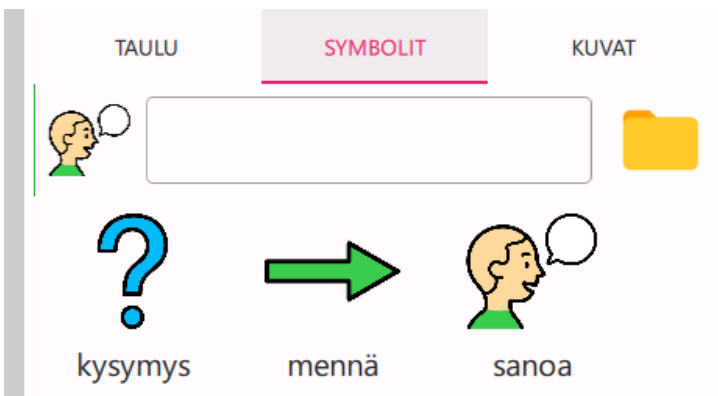
Näppäimistö mahdollistaa erittäin tarkan liikuttelun pikseli kerrallaan, taustaruutu kerrallaan siirtyminen on mahdollista CTRL+nuolinäppäimet yhdistelmällä.

Valitun objektin kokoa voi muuttaa painamalla Shift-näppäin pohjaan ja käyttämällä kursoripainikkeita, tämä kasvattaa tai pienentää kokoa pikselin tarkkuudella, CTRL+Shift+nuolinäppäimet muuttavat kokoa taustaruudun verran.

Kosketusnäytöltä objektin kokoa voi muuttaa tartuntapisteistä tai käyttäen oikealla puolella olevaa ominaisuusnäyttöä.

Painikkeen sisällön vaihtaminen

Voit muokata taulun sisältöä nopeasti seuraavasti: siirry taulun muokkaustilaan ja vaihda ominaisuusnäkyssä valituksi "Symbolit", taulun sijaan.

Etsi haluttu symboli, joku hakukenttään kirjoitetulla hakusanalla tai etsimällä esimerkiksi kategorioista sopivaa symbolia. Oletuksena on näkyvillä kaikki kategoriat ja symbolit.

Kun haluttu symboli on löytynyt, valitse se ja vedä se symbolinäytöstä tauluun. Kun vedät symbolin taulussa olevan painikkeen päälle Talk ehdottaa 'Korvaa symboli ja teksti'.

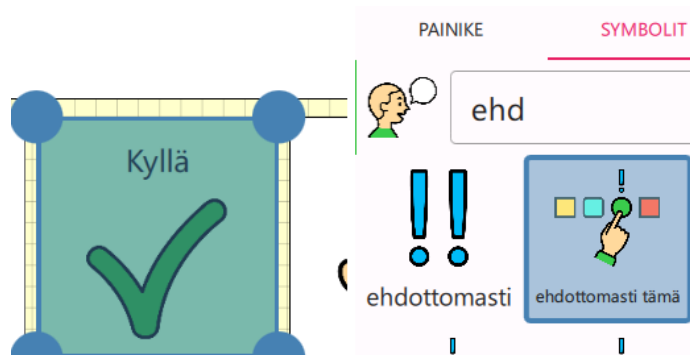

Näin voit nopeasti muuttaa taulun sisältöä. Mikäli haluat tehdä uusia painikkeita niin voit käyttää tätä 'vedä ja pudota' – toimintoa seuraavasti:

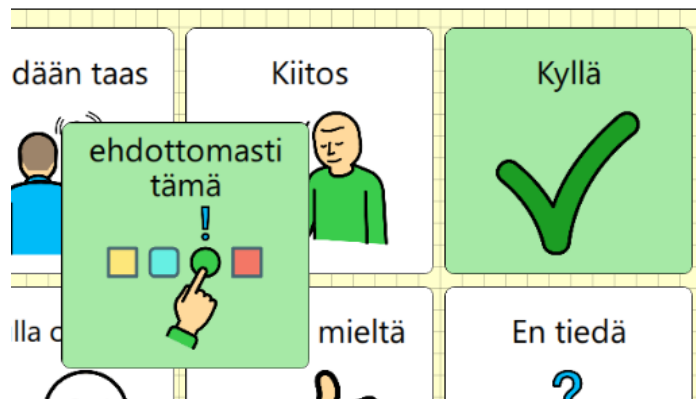
- kuten yllä, etsi symboli ja vedä se suoraan tyhjälle alueelle

Tämä luo uuden painikkeen, mutta mikäli haluat painikkeesta samalla tyylillä tehdyn kuin jo olemassa olevat niin tee seuraavasti:

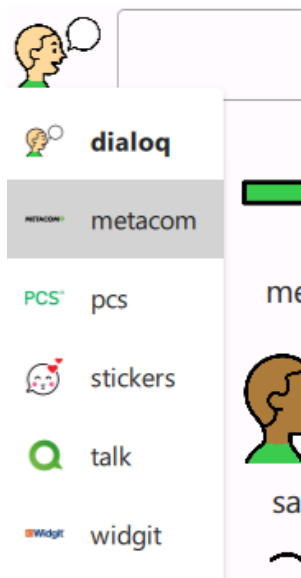
- valitse haluttu painike, jolla sopiva ulkoasu, kuten esimerkiksi taustaväri ja koko

- kun haluttu painike on valittuna, niin uusi painike luodaan automaattisesti käyttäen valitun painikkeen ominaisuuksia:

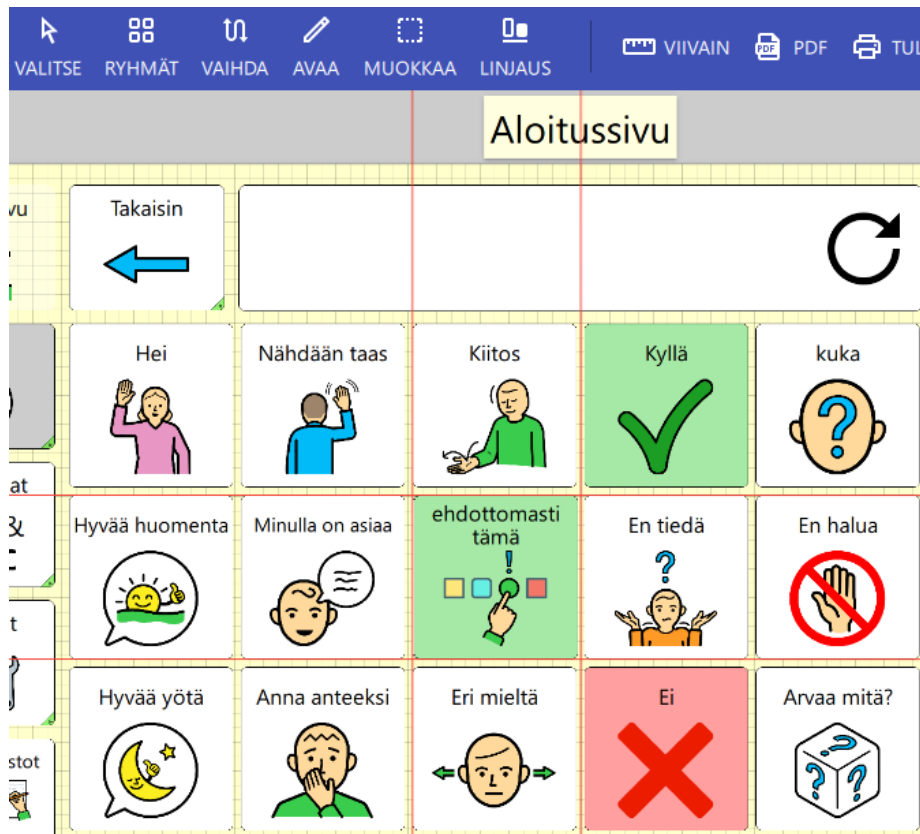
Mikäli et löydä haluttua symbolia valitusta symbolikirjastosta, niin hakukentän edessä olevasta symbolikuvakkeesta voit valita käytössä olevista symbolikirjastoista haluamasi:

Objektien sijoittelu ja tasaus

Valittua objektia voi siirtää näytöllä joko hiiren tai kosketusnäytön avulla. Kun objektia liikuttaa taulussa, näytölle piirtyy apuviivat, joiden avulla objektin voi tasata esim. vieressä olevien objektien kanssa samaan linjaan.

Esimerkiksi 'ehdottomasti tämä'-painike on tasassa niin pysty kuin vaakalinjassa.

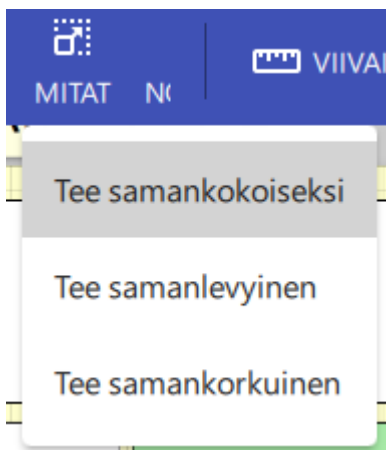

Jos valitset Valinta-työkalulla (kts. kohta Objektien valinta) useamman objektin niin nämä voidaan tasata DialoQ Talkin omalla toiminnolla.

Tasaus ja muut toiminnot tehdään valittuna olevan objektin ns. master-objektin (punaiset reunat, kuvassa 'Minulla on asiaa' - painike) mukaisesti.

DialoQ Talkin työkaluilla voit myös muokata painikkeet samankokoisiksi ja tasata tasaisin välein näytölle. Esimerkiksi:

Kokomuutokset tehtäisiin valinnassa olevan master – painikkeen mukaisesti.

Objektien muokkaus, monistus ja valinta

Objektin ollessa valittuna työkaluriville tulee toimintoja, joiden avulla voit esimerkiksi vaihtaa kahden painikkeen paikkaa, monistaa yhtä painiketta tai vaikka valita useamman painikkeen ja tasata ne halutun reunan mukaisesti.

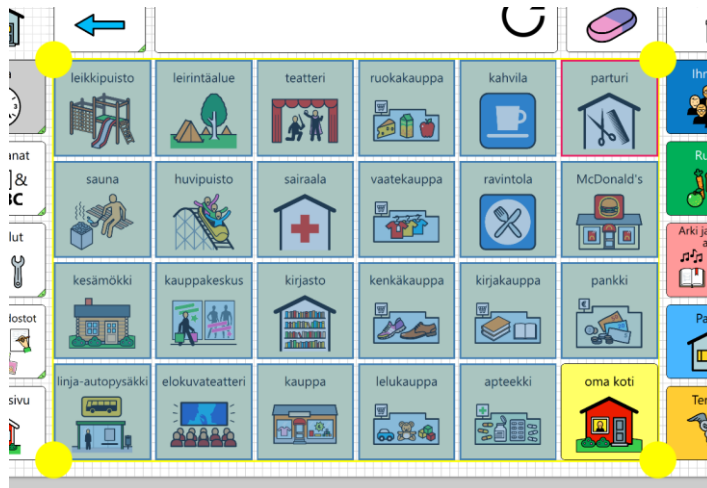
Valitse	Valintatyökalulla voit valita useamman objektin joko näytöltä valitsemalla tai klikkaamalla useampaa painiketta valitse-työkalun ollessa aktiivinen. Kun valinta on tehty, poista valintatyökalu päältä esim. siirtääksesi valittuja objekteja.
Ryhmät	Askeellusryhmät, voit määritellä tauluun eri askeellusryhmiä nopeuttaaksesi askeelluskäyttöä.
Vaihda	Vaihda-painikkeella voit vaihtaa kahden objektin sisältöä keskenään. Objektien koot pysyvät samana, mutta sisältö vaihtuu. Valitse ensin objekti ja sen jälkeen 'Vaihda' – työkalu. Nyt valitse toinen objekti, jonka sisällön haluat vaihtaa ensiksi valitun kanssa.
Avaa	Avaa valitun painikkeen muokkaustilaan
Muokkaa	Kopioi, leikkaa ja liitä valinnat. Samoin mahdollisuus liittää kopioidun painikkeen ulkoasu ja toiminnot valittuihin painikkeisiin.
Linjaus	Objektien sijoittelu valinnat.
Monista	Valitse ensin objekti ja tämän jälkeen 'Monista'. Työkalua avaa valintaikkunan, jonka avulla voit määritellä miten valittua objektia monistetaan (rivi ja sarakevälit sekä lukumäärää ja asettelu). Monista alkuperäinen – valinta monistaa myös alkuperäisen valitun objektin.
Nollaa zoomaus	Nollaan taulun zoomauksen.
Viivain	Helpottamaan tulostusmateriaalin sijoittelua, voit valita viivaimen joko cm tai tuuma asetuksella (ylhäältä vasemmalta cm/in). Viivaimella voit myös mitata valitun objektin / objektien koon.
PDF	Tulostaa taulun PDF:ksi.
Tulosta	Tulostaa taulun tulostimella.

Viestikentän lisäys

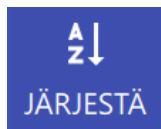
Painikkeiden automaattinen järjestäminen

Painikkeet voi järjestää automaattisesti aakkosjärjestykseen seuraavasti:

- valitse järjestettävät painikkeet esim.

- valitse työkaluriviltä toiminto 'järjestä':

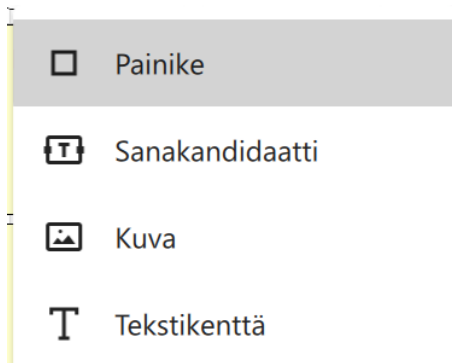

- valitut painikkeet järjestetään aakkosjärjestykseen:

Painikkeen lisäys

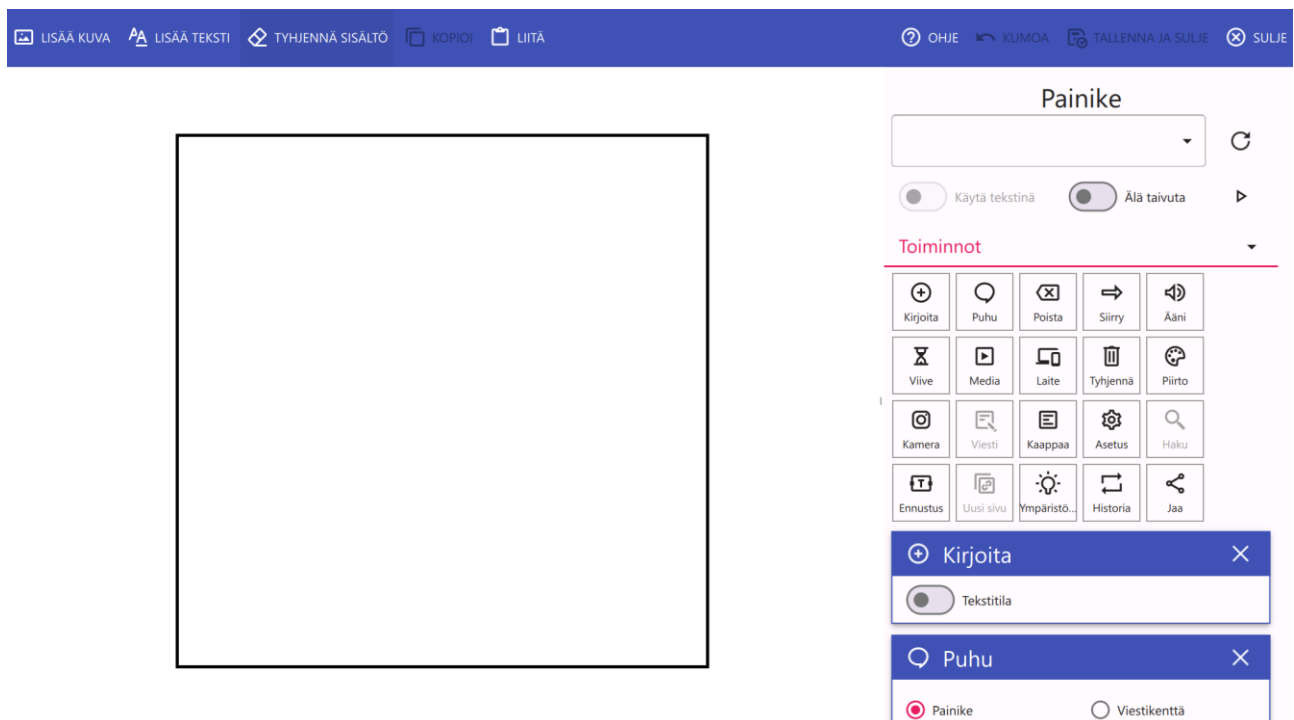
Edellä kuvattiin tapa, jolla painikkeiden sisältöä voi nopeasti muuttaa 'vedä ja pudota' – toiminnolla. Tällä toiminnolla pystyi myös luomaan uuden painikkeen nopeasti. Painikkeen voi luoda myös näpäyttämällä taulua kohdasta, johon painikkeen haluaa:

Valitse 'Painike', tämä avaa painikkeen muokkaustilan.

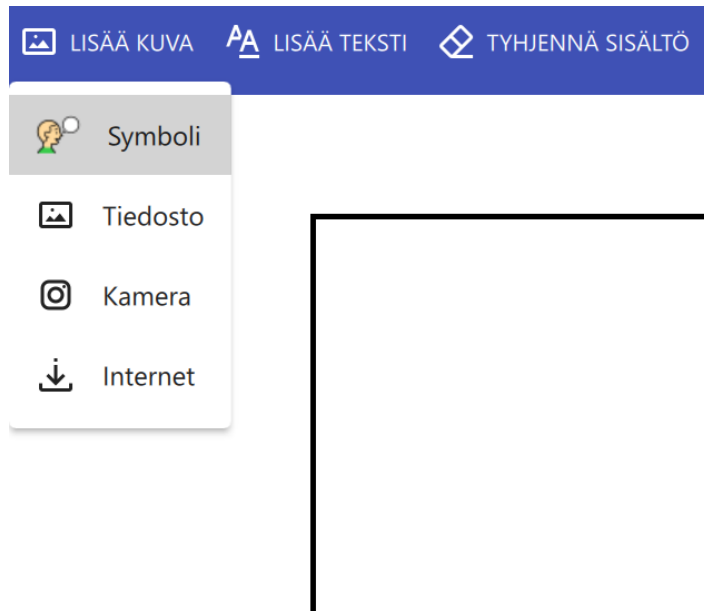
Painikkeen muokkaustila

Painikkeen muokkaustilassa voidaan asettaa painikkeelle kuvat (symbolit, kuvatiedostot tai valokuva kameraa käyttäen), tekstit ja toiminnot. Kuvia, symboleita ja tekstejä voi olla yksi tai useampia yhdessä painikkeessa.

Kuvan lisäys

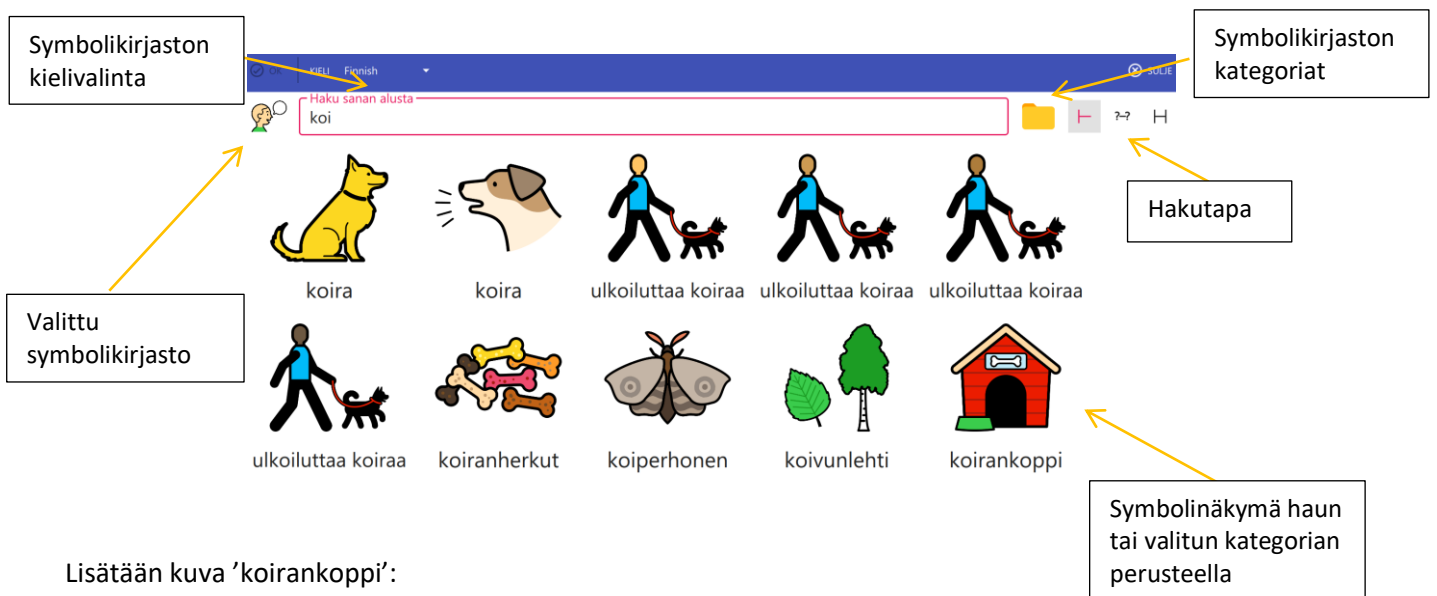
Kuvan lisäys painikkeeseen onnistuu työkalupalkin 'Lisää kuva' – toiminnolla tai liittämällä kuva leikepöydältä (ctrl+v tai työkalurivin 'Liitä').

Käyttäjän omia kuvia voi leikepöydän lisäksi liittää tiedostosta.

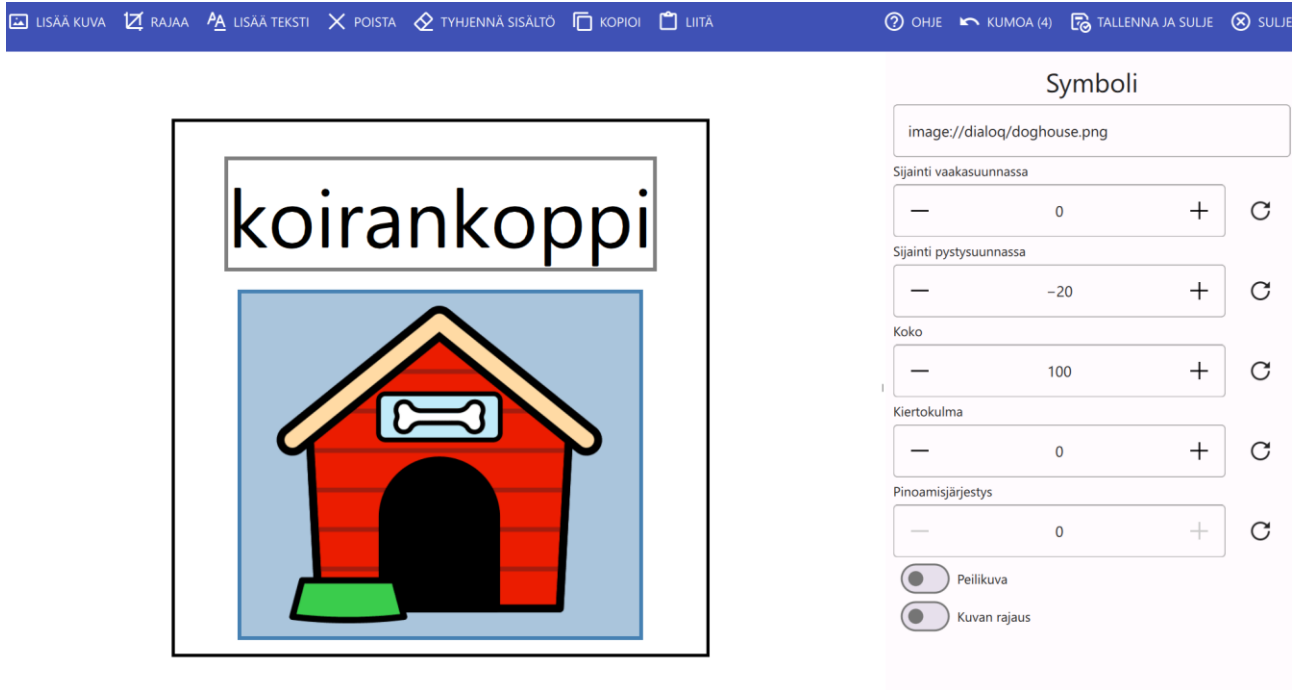
Valitse haluttu symbolikirjasto tai ota kuva laitteen kameralla käyttäen 'Kamera' – toimintoa. Huomaa, että kaikki symbolikirjastot eivät välttämättä ole jokaisella DialoQ Talk – käyttäjällä hankittuna.

Valittu symbolikirjasto avautuu näkymään, josta käyttäjä voi tehdä tarkentavia hakuja:

Lisätään kuva 'koirankoppi':

Haluttu kuva valitaan symbolinäkömästä. Kuva ja teksti asettuvat oletusasetusten mukaisesti painikkeeseen:

Symboli

image://dialoq/doghouse.png

Sijainti vaakasuunnassa: — 0 + ↺

Sijainti pystysuunnassa: — -20 + ↺

Koko: — 100 + ↺

Kiertokulma: — 0 + ↺

Pinoamisjärjestys: — 0 + ↺

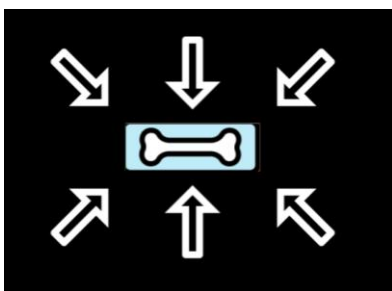
☐ Peilikuva

☐ Kuvan rajaus

Painikkeen sisältöä voi muokata vapaasti, symboliin tarttumalla sitä voi liikuttaa vapaasti painikkeessa. Symbolin kokoa voi muuttaa kahden sormen zoomauseleellä tai käyttämällä hiiren rullaa (ylös / alas). Symbolia voi myös pyörittää kahden sormen pyörytysleellä tai käyttämällä hiiren rullaa CTRL-näppäin painettuna.

Pinoamisjärjesteys-ominaisuudella käyttäjä voi määrittää missä järjestyksessä kuvat pinotaan. Pinoamisjärjestys on 0 = taustalla ja mitä suurempi luku sitä edempänä se on näkyvillä. Huomaa, että kuvat näkyvät työtilassa viimeksi valittu etumaisena (työskentelyä varten), mutta pinoamisjärjestys määrittelee lopullisen sijainnin.

Voit myös rajata kuvaa 'kuvan rajaus' toiminnolla esimerkiksi 'koirankoppi'-symboli:

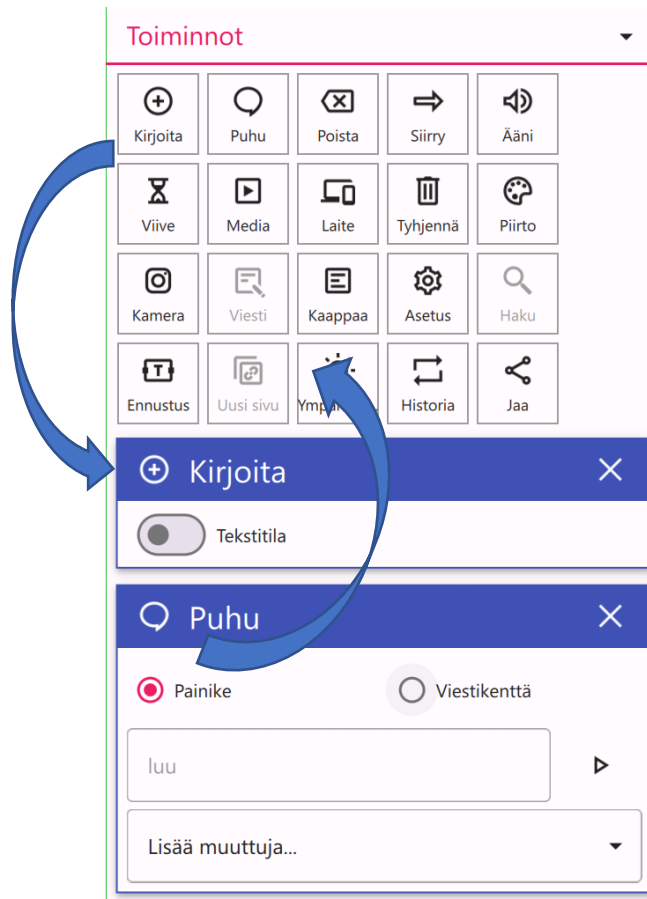

Sulje 'rajaa'-työkalu ja voit nyt vapaasti muuttaa rajatun alueen kokoa tai sijoittelua:

Painikkeen toiminnot

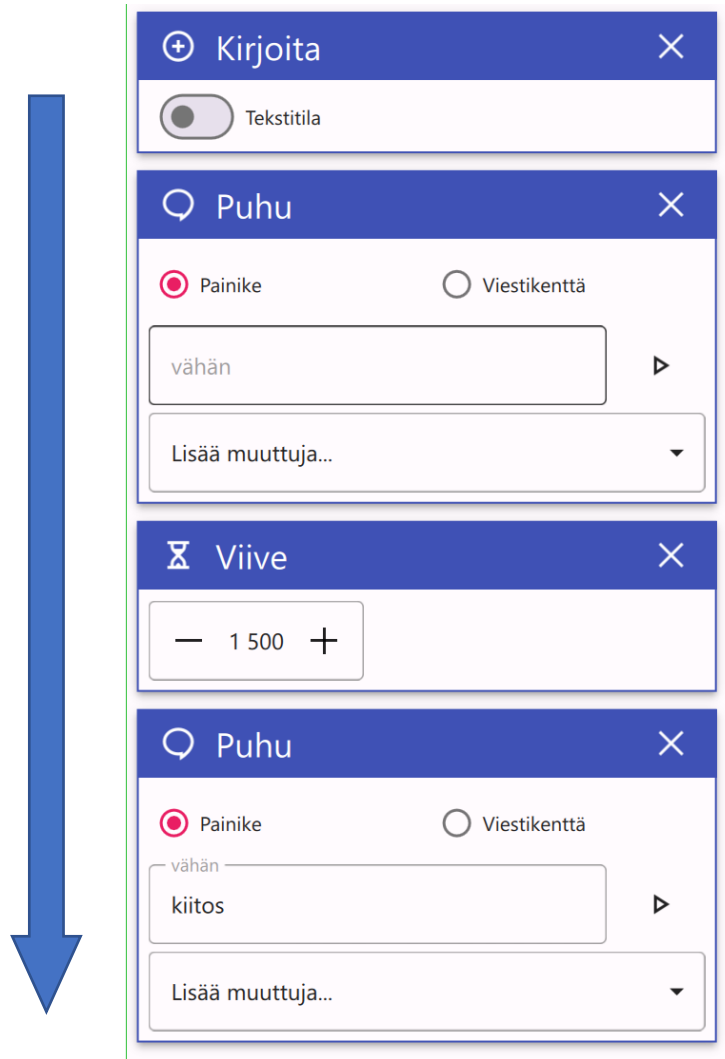
Painikkeeseen asetetaan oletuksena perustoiminnot kirjoita ja puhu – toiminnot. Käyttäjä voi lisätä lisää toimintoja tuplaklikkaamalla halutun toiminnon päällä tai vetämällä toiminto toimintolistasta alas asetettuihin toimintoihin.

Toiminnon poistaminen toimintolistasta onnistuu, poistamalla toiminto oikealla olevasta sulje-kuvakkeesta:

Asetetut toiminnot suoritetaan painiketta painettaessa järjestyksessä eli esimerkiksi seuraavassa painikkeen painallus tekee: kirjoittaa tekstin viestikenttään, puhuu asetetun tekstin, odottaa 1,5 sekuntia ja puhuu 'Kiitos'.

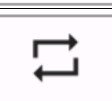
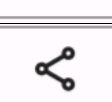
Käyttäjä voi muuttaa toimintojen suoritusjärjestystä vetämällä toimintoja toimintolistassa eri järjestykseen. Vetäminen tulee tehdä kuvakkeesta toimintotekstin vasemmalta puolen. Uusi toiminto lisätään aina toimintolistaan viimeiseksi.

Toimintojen kuvaus

Painikkeeseen voi liittää yhden tai useamman toiminnon, käytössä on seuraavat toiminnot.

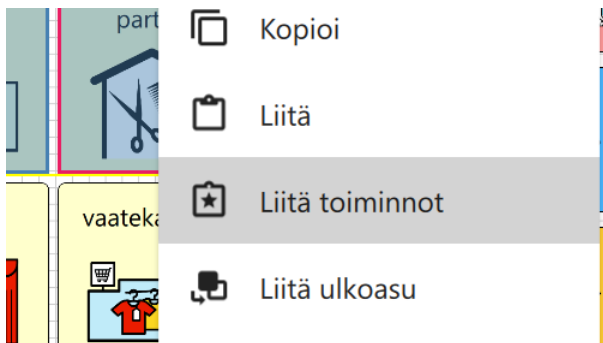
Toiminto	Kuvaus
 Kirjoita	Toiminto lisää painikkeen tekstisisällön viestikenttään. Optio 'tekstitila' syöttää painikkeen sisällön viestikenttään kirjaimin.
 Puhu	Puhu-toiminnolla voidaan puhua painikkeen tai viestikentän sisältö. Painikkeen tekstisisällön lisäksi voit asettaa puhu-toiminnon viestikenttään oman tekstin.
 Poista	Toiminto poistaa viimeisimmän syötteen viestikentästä tai tyhjentää koko viestikentän sisällön.

 Siirry	Taulujen välillä navigointiin, siirtyminen haluttuun tauluun, aloitussivulle, edelliseen tauluun tai satunnaiseen tauluun (valituista tauluista).
 Ääni	Toiminnolla voi soittaa halutun äänitteen tiedostosta tai lisätä omaa puhetta käyttäen mikrofonitoimintoa.
 Viive	Viive-toiminto, viive millisekunneissa eli 1000ms = 1 sekunti.
 Media	Median ohjaustoiminnot, esimerkiksi mykistä, kovemmalle tai hiljemmalle.
 Laite	Suorittaa käyttäjän laitteeseen liittyviä toimintoja (esim. sulje tietokone tai sulje taulusto). Tätä toimintoa käyttäen voit myös avata katseohjaukseen liittyviä toimintoja käyttötilassa.
 Tyhjennä	Tyhjentää ks. taulussa olevat käyttäjän omat tiedot (esim. kamera- tai viestitoiminnolla lisätyt käyttäjän tiedot). Toimintoa voi myös säätää poistamaan vain kuvat, äänitteet tai viestit. Kohdevalinta – asetuksella voi tyhjentää vain halutun painikkeen tiedot.
 Piirto	Piirto-toiminto, avaa tyhjän näytön käyttäjän omia piirustusta varten. Piirros tallentuu painikkeeseen ja sen saa uudelleen valinnalla avoimeksi. Piirrokseen voi myös lisätä siihen liittyviä äänitteitä, jotka soitetaan, kun piirros avataan.
 Kamera	Kamera-toiminto, lisää käyttäjälle mahdollisuuden ottaa kuvia käyttötilassa. Kuva tallentuu tämän toiminnon sisältämään painikkeeseen. Kuvan lisäksi tällä toiminnolla on mahdollista tallentaa kuvaan liittyviä äänitteitä, puheviestejä sekä piirtää otetun kuvan päälle.
 Viesti	Viesti-toiminto, lisää käyttäjälle mahdolliseen tallentaa viestikentän sisältö painikkeeseen käyttötilassa. Viesti tallentuu painikkeeseen, josta sen saa avattua isommaksi ja lisättyä viestikenttään tai tarvittaessa poistaa. Tätä hyödynnetään symboleita sisältävän viestin tallentamiseen.
 Kaappaa	Kaappaa-toiminto, ottaa viestikentän tekstin ja asettaa sen painikkeeseen tekstiksi käyttötilassa. Teksti asemoidaan hyödyntäen rivitystä ja keskitystä eli tätä kannattaa käyttää pelkästään tekstipohjaisten viestien tallentamiseen.
 Asetus	Asetus-toiminnolla voidaan säätää tauluston käyttäytymistä käyttötilassa, ilman että käyttäjä poistuu käyttötilasta. Esimerkiksi 'puhu painikkeen sisältö' (puhevihje) tai viestikentän valinta ennen puhetta voidaan säätää päälle tai pois päältä käyttötilassa.
 Haku	Haku-toiminnolla käyttäjä voi hakea tauluston sisällöstä haluttua symbolia. Jos symboli löytyy näytetään käyttäjälle polku sen avaamiseen.
 Ennustus	Ennustavan tekstinsyötön toiminnot, kuten seuraavat ja edelliset ennusteet sekä SmartContext™ teknologiaan liittyviä toimintoja.

 Uusi sivu	Käytetään luomaan uusi sivu käyttötilassa, kuten esimerkiksi viikkokalenterin tai kuvagallerian yhteydessä. Luo uuden sivun käyttäen taulua pohjana.
 Ympäristö...	Ympäristöhallinnan ohjaus, ohjelmoi painikkeeseen haluttu toiminto ja aktivoi se käyttötilassa.
 Historia	Puhehistorian tallennus ja hyödyntäminen käyttötilassa. Mahdollistaa nopean toiston halutulle lauseelle.
 Jaa	Jako-toiminto, jakaa viestikentän tekstisisällön esimerkiksi jako-toimintoa tukeviin sovelluksiin (WhatsApp, Instagram, Viestit,...). Windows-laitteessa tämä kopioi viestikentän tekstin tekstinä leikepöydälle.

Toimintojen kopiointi ja liittäminen painikkeisiin

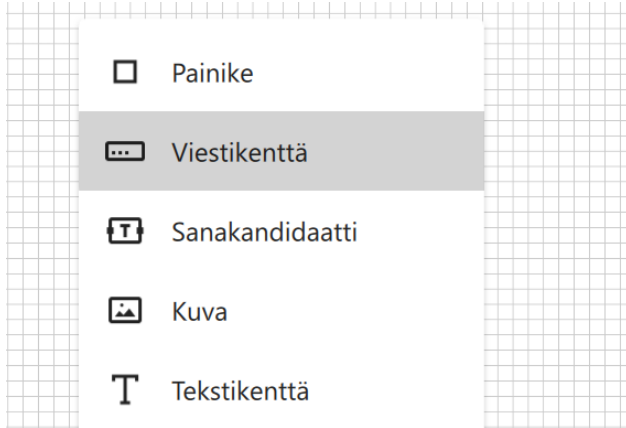
Kun olet lisännyt painikkeeseen toiminnot ja haluat nämä toiminnot myös muihin painikkeisiin, niin kopioi kyseinen painike ja tee valinta haluttuihin objekteihin. Valitsen tämän jälkeen oikealle hiirenpainikkeella tai pitkällä painalluksella pikavalintalistasta 'Liitä toiminnot'.

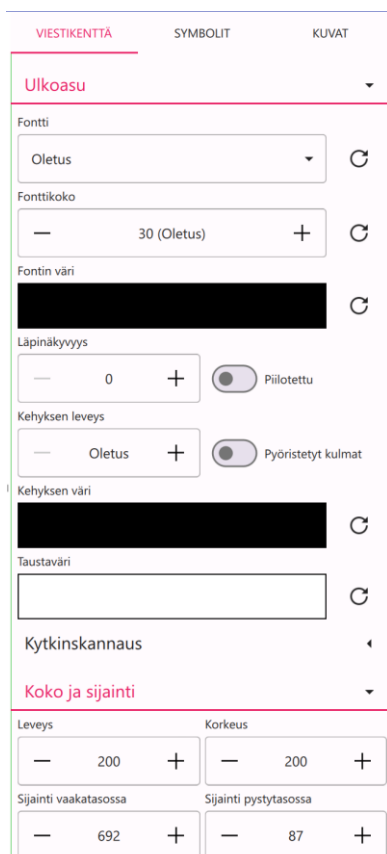
Samalla tapaa voit kopioida ja liittää painikkeen ulkoasun yhteen tai useampaa painikkeeseen 'Liitä ulkoasu' –toiminnolla.

Viestikentän lisäys

Viestikentän voi lisätä näpäyttämällä taulua kohdasta, johon viestikentän haluaa:

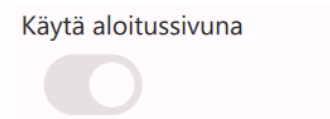
Viestikentän ominaisuusnäytöstä voidaan säätää taulussa näkyvän viestikentän kokoa, sijaintia ja muita ulkoasuun liittyviä asetuksia kuten väritystä ja käytössä olevaa fonttia.

Viestikentän käyttäytymisasetukset ovat käyttäjäkohtaisia ja niitä voi säätää DialoQ Talk – asetuksista kohdasta Viestikenttä. Näistä asetuksista voi säätää mm. miten viestikenttä käyttäytyy, kun käyttäjä valitsee viestikentän käyttötilassa.

Aloitussivun asetus

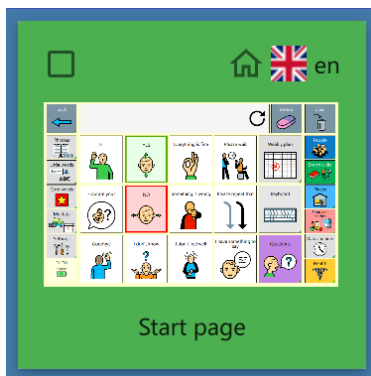
Avaa haluttu taulu ja taulun ominaisuuksista aseta päälle käytä aloitussivuna – ominaisuus:

Aloitussivuksi asetettu taulu käynnistyy automaattisesti käyttötilassa ja kaikki 'Koti'-siirtymän sisältämät painikkeet siirtyvät tälle taululle. Jos laite on säädetty käynnistymään suoraan DialoQ Talkin ja käyttötilaan, niin laite käynnistyy suoraan aloitussivulle.

Taulustossa voi olla vain yksi aloitussivu.

Taulustonäkymässä aloitussivu näkyy kotisymbolilla varustettuna sekä vihreäksi korostettuna:

Kun teet tulostusmateriaalia, niin aloitussivu määrittelee myös, kuinka sisältä asetellaan paperille. Eli kun työskentelet tulostettavan materiaalin parissa, määrittele haluttu koko ja muut asetukset aloitussivulle.

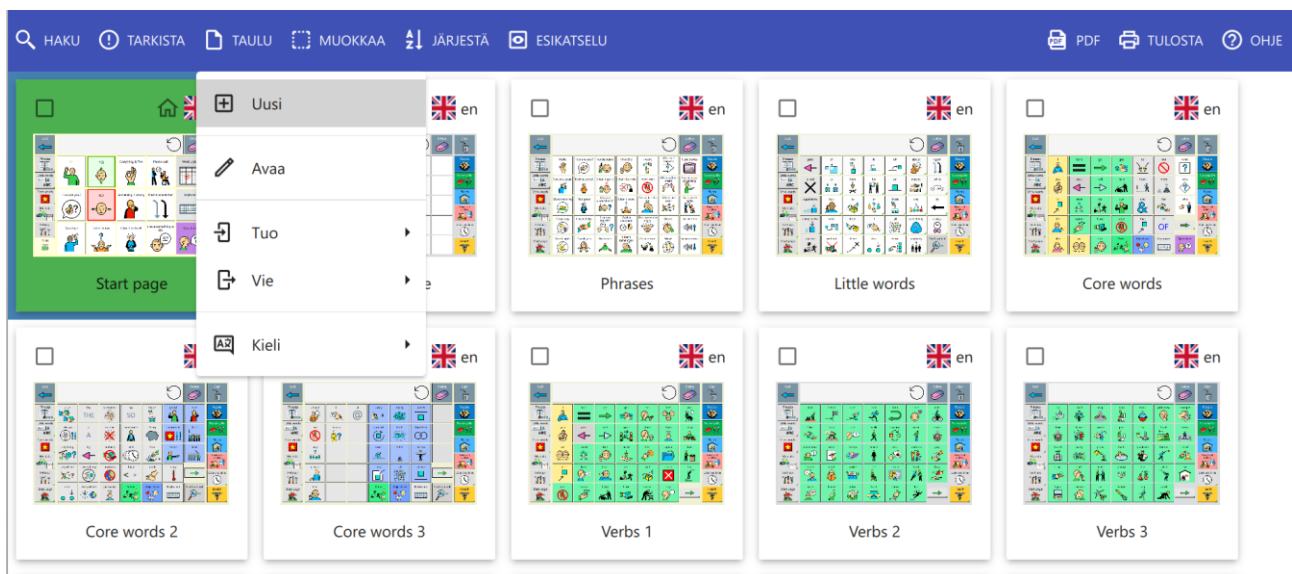
Mitat

1710 x 1209 (A4)
▼
↺

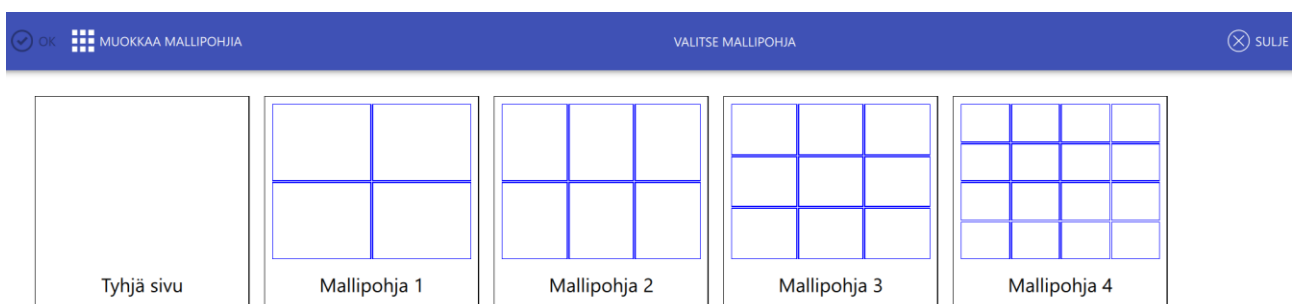
Uuden taulun lisäys

Uuden taulun voi lisätä joko työkalupalkin 'Taulu' - 'Uusi' – toiminnolla tai valitsemalla haluttu taulu ja käyttämällä työkalupalkin 'Muokkaa' - 'Kopioi' ja 'Liitä' – toimintoja.

Kopioi ja liitä – toiminnot ovat käytettävissä myös näppäimistöä käyttävien CTRL+C ja CTRL+V kautta.

'Uusi' – toiminto avaa valittavaksi mallipohjavalikon, joka sisältää oletuksena useita mallipohjia joko ruudukkopohjaiseen asetteluun tai vapaaseen sijoitteluun (Tyhjä sivu).

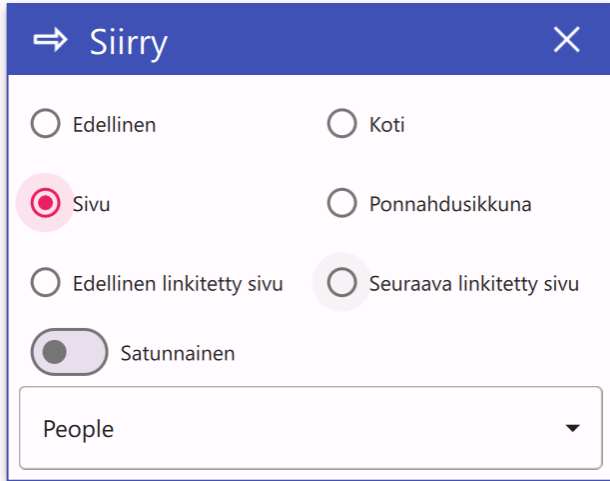

Käyttäjä voi luoda lisää omia mallipohjia käyttäen työkalupalkin 'Muokkaa mallipohjia' – toimintoa.

Tässä näkymässä voit myös valita useita tauluja ja esimerkiksi asettaa halutun 'kieli' asetuksen valituille tauluille.

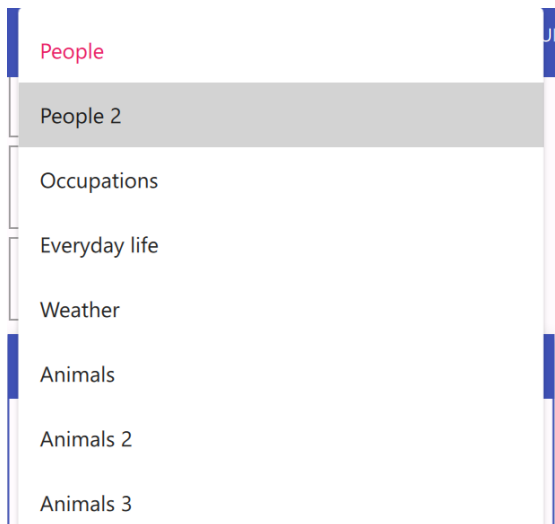
Navigointi taulujen välillä

Taulussa oleviin painikkeisiin voidaan lisätä 'Siirry'-toiminto, jonka avulla voidaan siirtyä toisiin tauluihin.

- *Edellinen*, siirtyy takaisin edelliselle sivulle
- *Koti*, siirtyy takaisin tauluston käynnistyssivulle
- *Sivu*, siirtyy halutulle sivulle (kts. lisää alta)
- *Ponnahdusikkuna*, avaa halutun ponnahdusikkunan
- *Edellinen ja Seuraava* linkitetty sivu, navigointi luotujen sivujen listassa
- *Satunnainen*, avaa satunnaisen taulun valittujen taulujen listasta

Kun valitset siirtymää haluttuun tauluun, valitse haluttu taulu avautuvasta listasta. Jos taulu sijaitsee listan loppupäässä niin näppäimistön END ja HOME painikkeilla voi navigoida listassa nopeammin.

Voit myös syöttää taulukenttään halutun taulun nimen – Talk ehdottaa sinulle täydentämällä mahdollisesti löytyviä tauluja esimerkiksi:

Verbs 1

Taulun muokkaustilassa (ei siis painikkeen muokkaustilassa) voit myös testata siirtymän eli painamalla 'Avaa' painiketta taulun nimen oikealla puolen avautuu ks. siirtymän kuvaama sivu:

People 2

AVAA

Mikäli haluat käyttää satunnaista siirtymistä useamman taulun välillä – valitse 'Satunnainen' ja valitse useampi sivu siirtymislistaan, josta käyttötilan satunnainen siirtyminen valitaan.

Käytä aina Koti-valintaa, kun haluat siirtyä aloitussivulle! Näin voit vapaasti vaihtaa aloitussivua ilman isompia muutoksia koko taulustoon!

Tauluston taulujen nimiä voidaan muuttaa myöhemmin eikä nimen muuttaminen vaikuta taulujen väliseen siirtymään. Taulun nimeä käytetään vain tauluston muokkaajan ja käyttäjän apuna, löytämään haluttu taulu, ei ohjelmiston sisäiseen toimintaan.

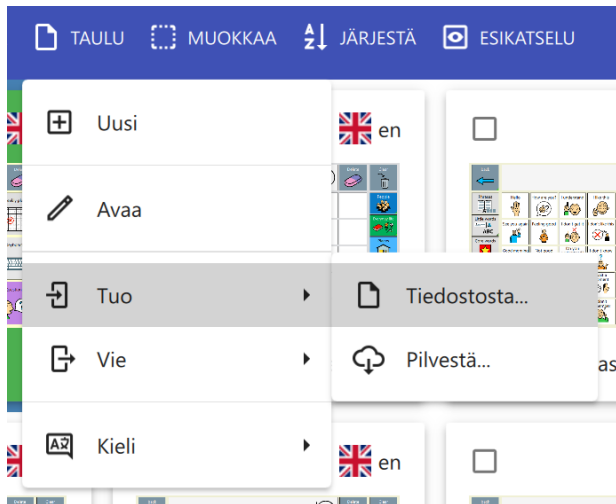
Yksittäisten taulujen siirto taulustoon

Käyttäjän taulustoon voi lisätä tauluja usealla eri tavalla, esimerkiksi leikepöydän tai tiedostojen kautta.

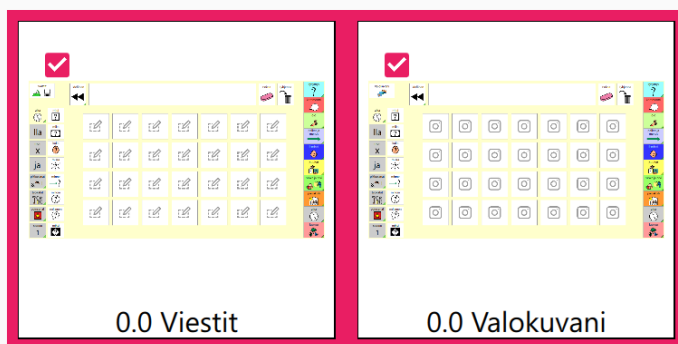
Huomaa, että jos teet uutta materiaalia, jota haluat käyttää useammassa eri taulustossa niin tee se aina tyhjiin taulustoon, koska tekemällä muutokset esim. Roihu Päiväkot - taulustoon vaatii, että toisellakin käyttäjällä on käytössä Roihu Päiväkot - taulusto. Et voi viedä toisella lisenssillä suojattua materiaalia toiseen suojattuun taulustoon.

Voit tuoda omia sivuja taulustoon esimerkiksi seuraavasti:

1. Tee uusi taulusto ja tallenna halutut taulut tiedostoon esim. 'omat.talk'
2. Avaa taulusto, johon haluat tuoda nämä taulut esim. 'Roihu Päiväkot'
3. Mene muokkaustilaan ja valitse taulustonäkymän ylävalikosta 'Taulu' – 'Tuo tiedostosta'

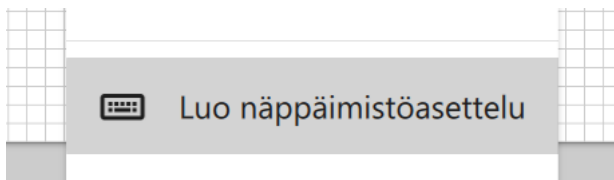
4. Uudet taulut tulee tauluston taulunäkymän loppuun.
5. Mikäli haluat siirtää vain osan tauluista toiseen taulustoon, valitse taulut taulunäkymässä (vasen yläkulma):

6. Työkaluriviltä valitse 'Taulu' – 'Vie' – tämä tallentaa nämä taulut tiedostoon. Huomaa edelleen, jos viet taulustoja kopiosuojatusta materiaalista, niin nämä taulut avautuvat vain niissä laitteissa, joissa on vastaavan taulusto (ja lisenssi) aktivoituna (esimerkiksi Roihu päiväkot).

Näppäimistön luonti

DialoQ Talkin on sisäänrakennettu työkalu näppäimistön luontia varten. Avaa taulu, johon haluat luoda näppäimistön. Näpätä taulussa ja valitse 'Luo näppäimistöasettelu':

Tämä avaa näppäimistöasettelu ikkunan, voit asettaa täällä suoraan painikkeet, jotka luodaan sekä rivi ja sarakevälit näppäimille.

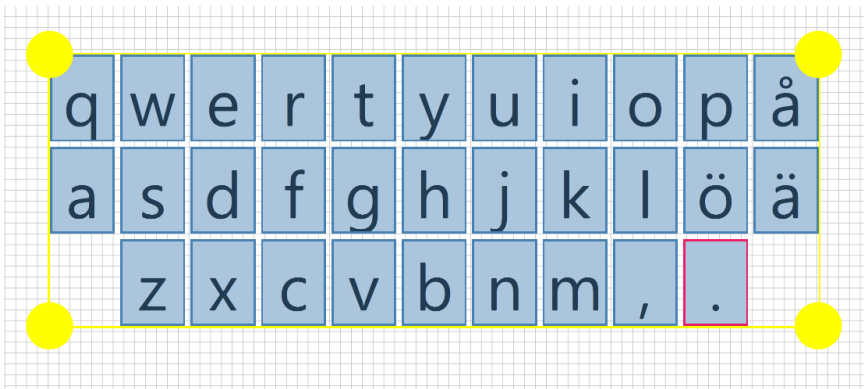

Tee näppäimistöasettelu joko isoilla tai pienillä kirjaimilla, Talkin on sisäänrakennettu tapa, jolla voit muuttaa luotua näppäimistöasettelua automaattisesti isoihin tai pieniin kirjaimiin.

Jos haluat tehdä näppäimistön esimerkiksi tietyllä fontilla ja väreillä ja näppäinkoolla niin tee seuraavasti:

- tee yksi painike valmiiksi esim. 'a'
- valitse värit ja fontti sekä koko
- valitse painike ja näpäytä nyt 'Luo näppäimistöasettelu' – toimintoa
- näppäimistöasettelu luodaan käyttäen valitun painikkeen ulkoasua

Kun näppäimistö on luotu, voit asemoida painikkeet sekä muuttaa koko näppäimistöasettelun kokoa helposti:

Ennustavan tekstinsyötön kandidaatit

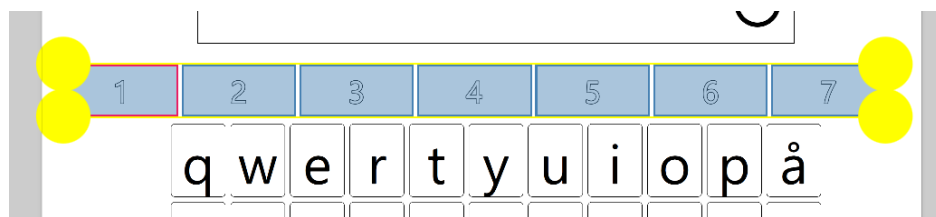
Voit hyödyntää ennustavaa tekstinsyöttöä myös symbolikommunikoinnissa. Asetuksen perusteella 'Näytä symbolit' joko näytetään symbolit soluissa tai ei. Symboleista näytetään ne symbolit, jotka löytyvät käyttäjän taulustosta eli varmasti ne käyttäjälle oikeat ja tutut versiot.

Sanakandidaattien luonti seuraavasti:

- tee yksi sanakandidaatti
- muuta kokoa ja ulkoasua

- valitse luotu sanakandidaatti ja työkaluriviltä 'monista'

- sanakandidaatin numero osoittaa myös todennäköisyyden eli todennäköisin seuraava sana on 1 ja siitä seuraavat todennäköisyysjärjestyksessä 2,3,...

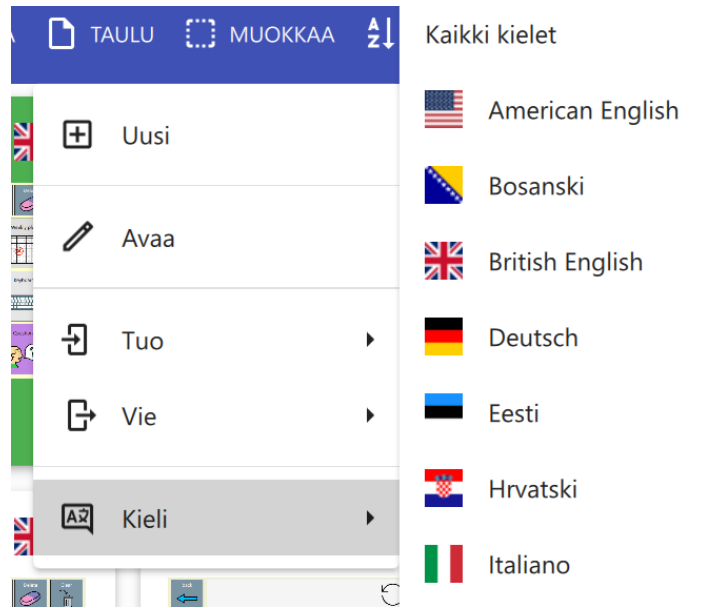
Lue tästä ohjeesta, miten lataat eri ennustavan tekstinsyötön tietokannat käyttöön.

Monikieliset taulustot

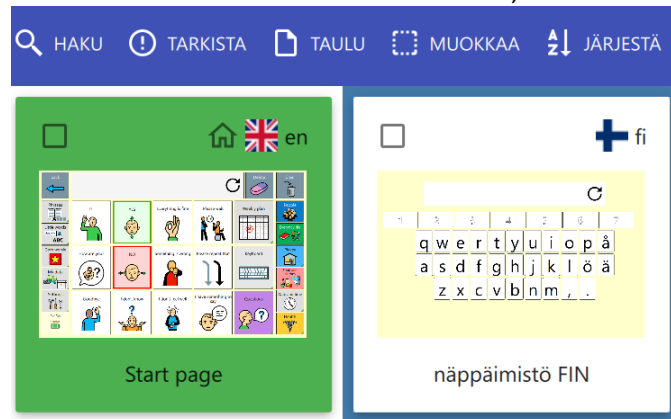
Käyttäjällä voi olla tarve useamman kielen käyttöön esimerkiksi opintojen tai perheen monikielisyyden vuoksi.

DialoQ Talk tukee monikielisiä taulustoja:

- aseta ensin useampi puhesynteesi esimerkiksi suomi ja englanti
- voit asettaa yhteensä kolme eri puhekieltä
- mene taulustojen asetuksiin ja määrittele tauluihin käyttökieli taulun ominaisuuksista tai taulustonäkymästä

- määrittele erikieliselle taululle toinen kieli, asetettu kieliasetus näkyy taulunäkymässä:

Kun käyttäjä nyt vaihtaa taulua esimerkiksi 'näppäimistö FIN' – tauluun niin DialoQ Talk vaihtaa automaattisesti suomenkielisen puheen (jos asetettu) sekä ennustavan tekstinsyötön sanakirjan sekä mahdollisen taivuttimen suomeksi.

Vastaavasti, kun käyttäjä avaa esimerkissä 'Start page' – taulun niin automaattisesti valitaan puheääneksi sekä sanakirjat ja taivuttimet UK English – kieliasetuksella.

Askellusryhmät

DialoQ Talk tukee sekä automaattista että manuaalista askellusta.

Oletuksena jokainen taulusto muodostaa yhden askellusryhmän, jota askelletaan ylävasemmasta kulmasta alaoikeaan.

Lisäämällä askellusryhmiä materiaaliin voi painikkeiden valinnan tehdä helpommaksi ja nopeammaksi. Askellusryhmät määritellään taulun muokkaustilassa:

- Avaa taulu muokkaustilaan
- Työkaluriviltä valitse toiminto 'Ryhvät'

- Oletuksena näkyy nyt yksi askellusryhmä, mikäli taulustoon ei ole muita ryhmiä määritetty:

1	1							1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
1	1	1	1	1	1	1	1	1	1

- Valitse halutut painikkeet ja aseta niille toinen ryhmä oikealta ominaisuusnäytöstä:

Kytkinskannaus

Ryhmä

— 2 + ↻

- Tee näin koko taulustolle, ja esimerkiksi valmis askellusryhmittely voisi olla tällainen:

1	1							1	1
2	3	3	3	3	3	3	3	8	8
2	4	4	4	4	4	4	4	8	8
2	5	5	5	5	5	5	5	8	8
2	6	6	6	6	6	6	6	8	8
2	7	7	7	7	7	7	7	8	8

Käyttötila

Käyttötilassa suoritetaan työtilaan ladattua taulustoa. Käyttötila käynnistyy asetetulle aloitussivulle.

Mikäli DialoQ Talk on asetettu käynnistymään suoraan laitteen käynnistyksen yhteydessä ja ohjelman asetuksista on valittu asetus 'Aktivoi käynnistyksen yhteydessä', niin tauluston aloitussivu näytetään automaattisesti eikä käyttäjälle näy DialoQ Talkin päävalikkoa.

Käyttötila käynnistyy oletuksena kokoruudulle, Windows-laitteissa käyttötilan voi asettaa myös ikkunamoodiin, jolloin taulustojen muokkaaminen voi isolla näytöllä olla helpompaa.

Käyttötilasta poistutaan joko painamalla näytöllä pitkään ja/tai painamalla ESC näppäintä. Riippuen asetuksista tämän jälkeen voi Talk kysyä esimerkiksi poistumiskoodia tai näytölle avautua työkaluvalikko.

Käyttäjän oma sisältö – painikkeet

Kamera-, viesti- ja piirtotoiminnot toimivat käyttötilassa helppona tapana lisätä käyttäjän omaa materiaalia taulustoon, ilman että käyttäjän tai sidosryhmän tarvitsee poistua käyttötilasta muokkaustilaan.

Käyttäjän oma sisältö – painikkeet näkyvät käyttötilassa seuraavasti:

Maanantai 20.10.2025	Tiistai 21.10.2025	Keskiviikko 22.10.2025

Käyttötilassa tällaisen painikkeen painaminen avaa joko kameran tai piirtotyökalun, tai kopioi viestikentän sisällön viestikenttään.

Kamera- ja mikrofonitoiminto

Kamera-toiminnon sisältävä painike käynnistää automaattisesti kameran, kameran avulla käyttäjä voi ottaa painikkeeseen kuvan:

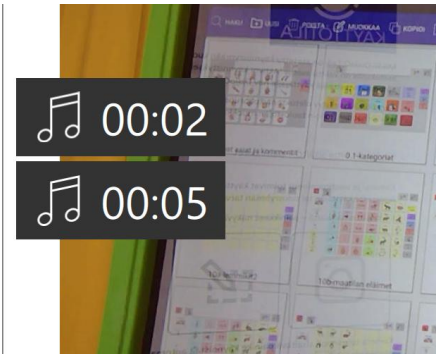

Käyttäjän ottama kuva avautuu isompana näyttoon:

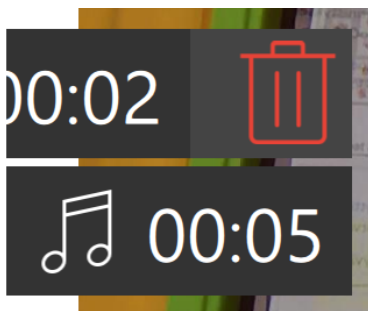

Kamera-painikkeesta voi ottaa tarvittaessa uuden kuvan.

Mikrofoni-toiminnolla voi kuvaan lisätä äänitteitä, painamalla kerran mikrofoniä äänitys käynnistyy ja toinen painallus lopettaa äänityksen. Tallennetut äänitteet näkyvät kuvan oikealla puolella.

Äänitteen voi kuunnella näpäyttämällä sitä, mikäli äänite ei vastaa toiveita sen voi poistaa painamalla roskakorikuvaketta äänitteen oikealla puolella:

Puheviesti-toiminnolla voi asettaa kuvaan halutun puheviestin käyttäen laitteen omaa puhesynteesiä. Näin kun kuva avataan, käyttäjän oma ääni kertoo otetusta kuvasta.

Piirtopainikkeella avataan piirtotoiminnot, joiden avulla käyttäjä voi piirtää kuvan päälle. Kuvan päälle voi myös lisätä symboleita tai tarroja laitteelle ladatuista symbolikirjastoista.

Jakotoiminto vasemmassa yläkulmassa mahdollistaa otetun kuvan jakamisen esimerkiksi sosiaaliseen mediaan kuten WhatsApp:n:

Käyttäjän lisäämä materiaali näkyy painikkeesta taulustossa esimerkiksi:

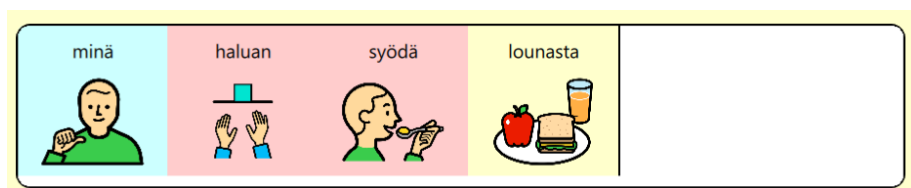
Kun kuvan sisältämää painiketta painetaan, avautuu kuva isompana ja äänitteet soitetaan automaattisesti. Kuvanäytössä olevasta roskakoripainikkeesta voi painikkeen tiedot tyhjentää, mikäli niille ei ole tarvetta.

Huomaa, että ohjelman pääasetuksista voit asettaa kameras ottamien kuvien tallentamisen automaattisesti laitteen galleriaan, näin otettuja kuvia voi myös jälkikäteen käyttää, mikäli painike tyhjennetään. Lisäksi asetuksista voi poistaa kuvien ja äänitteiden poistotoiminnot, jolloin käyttäjä ei poista niitä liian helposti tai vahingossa.

Viestitoiminto

Viesti-toiminnon avulla käyttäjä voi tallentaa viestikentän sisällön painikkeeseen. Viesti-toiminto toimii seuraavasti:

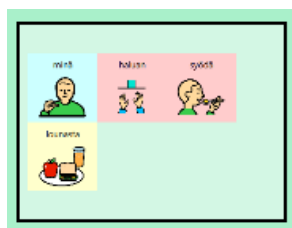
- Käyttäjä luo halutun viestin viestikenttään esimerkiksi:

- Jos viestikentän sisältö on sellainen, että tämä viesti halutaan tallentaa, painetaan tyhjää viestitoiminto painiketta:

- Viestikentän sisältö tallennetaan viestitoiminnon sisältämän painikkeen sisällöksi:

- Kun käyttäjä seuraavan kerran avaa tämän viestin sisältämän painikkeen, tallennettu viesti näkyy näytöllä:

- Viestiä tai kynää näpäyttämällä viesti lisätään viestikenttään, roskakorikuvakkeesta painikkeen sisältö tyhjennetään.
- Puhe-painikkeella viestin sisältö puhutaan suoraan.
- Ponnahdusikkunan sulkemalla viestiä ei lisätä viestikenttään.

Viestin kaappaa-toiminnolla, otetaan symboleiden sijaan teksti ja se sijoitetaan painikkeeseen. Tässä sama viestikentän sisältö, mutta näytettynä erot miten ne näkyvät käyttötilassa:

Kaappaa viesti-toimintoa voi käyttää esimerkiksi tekstikommunikoinnissa omien viestipainikkeiden luontiin. Tee ensin painike jossa 'kaappaa'-toiminto, lisää kaappaa toiminnon jälkeen esimerkiksi puhu-toiminto, jolloin seuraavan kerran, kun painiketta painetaan (kun viesti on jo kaapattu painikkeeseen) niin suoritetaankin kaappaa-toiminnon jälkeinen toiminto.

Piirtotoiminto

Piirtotoiminnolla käyttäjä voi piirtää omia piirroksia ilman käyttötilasta poistumista. Piirtotoimintoja voi käyttää myös valokuvatoiminnolla otettujen kuvien kanssa.

Piirtotoiminto avaa joko aikaisemmin piirroksen tai tyhjän pohjan. Piirtotyökalut saa aktivoitua oikeasta reunasta.

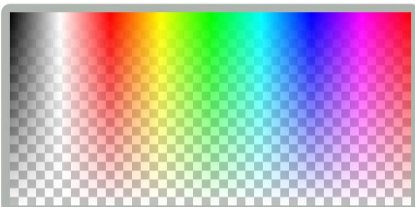

Työkalut valitaan alapalkista. Esimerkiksi jos käyttäjä haluaa tehdä vapaata piirtoa valitaan ensimmäinen

työkalu (pensseli). Valinta avaa penssityökalun sekä lisäominaisuudet tälle (pensselin väri sekä paksuus)

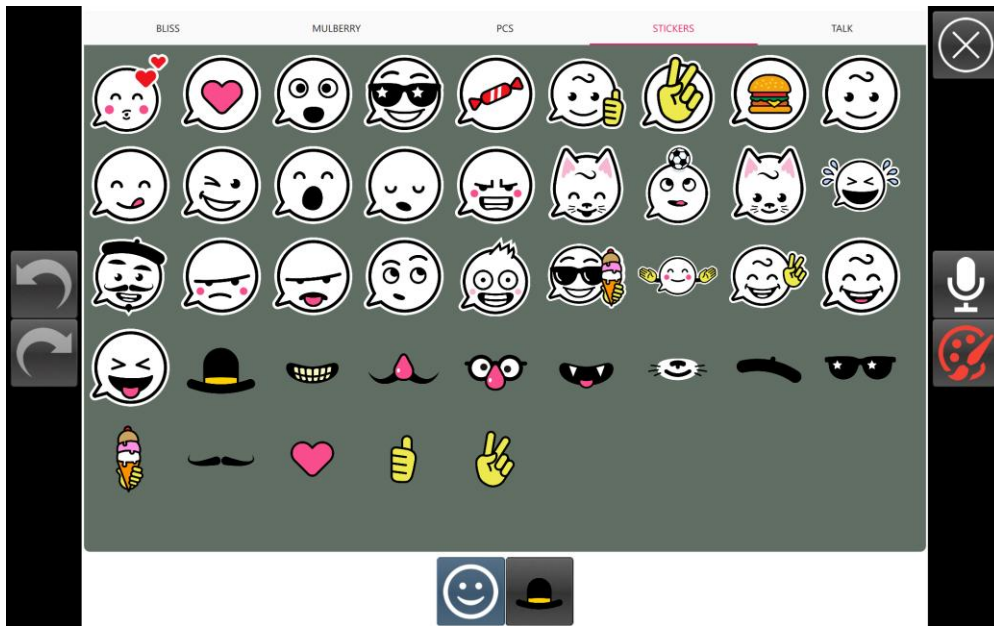
Jos käyttäjä haluaa, vaikka piirtää punaisella värillä, painetaan väripainiketta (vihreä), joka avaa värivalinnan:

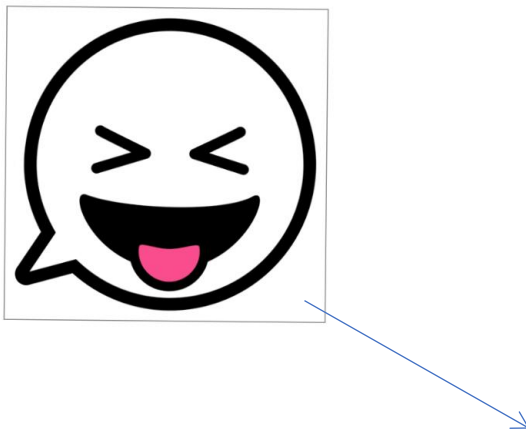
Värivalinnan alaosassa on osaksi läpinäkyvää väriä ja yläosassa enemmän peittävää väriä.

Piirtotoiminnon vasemmassa laidassa on 'peru' ja 'tee uudelleen', näillä käyttäjä voi hallita tekemiään muutoksia.

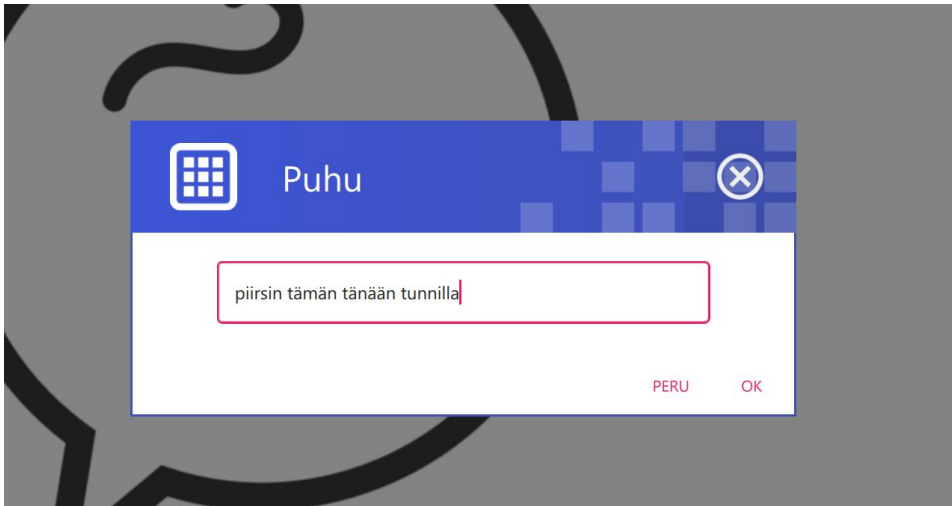
Piirtotyökalujen oikeassa reunassa oleva hymynaama () avaa tarrojen lisäystoiminnon, käyttäjä voi asettaa ladatuista symbolikirjastoista kuviin omia lisäyksiä. Tarran lisäys toimii siten että valitaan ensin haluttu symbolikirjasto ja sieltä kuva:

Tämän jälkeen etsitään keskikohta mihin kuva halutaan asettaa, nyt sormella tai hiirellä vetämällä tarran kokoa ja pyörityskulmaa voi säätää:

Piirros tallentuu automaattisesti painikkeeseen samalla tapaa kuin esimerkiksi valokuvat. Piirroksiin on mahdollista lisätä myös äänitteitä, jotka soitetään automaattisesti, kun piirros avataan käyttötilassa. Puheviestin lisääminen toimii samalla tapaa kuin kamera-toiminnoissa:

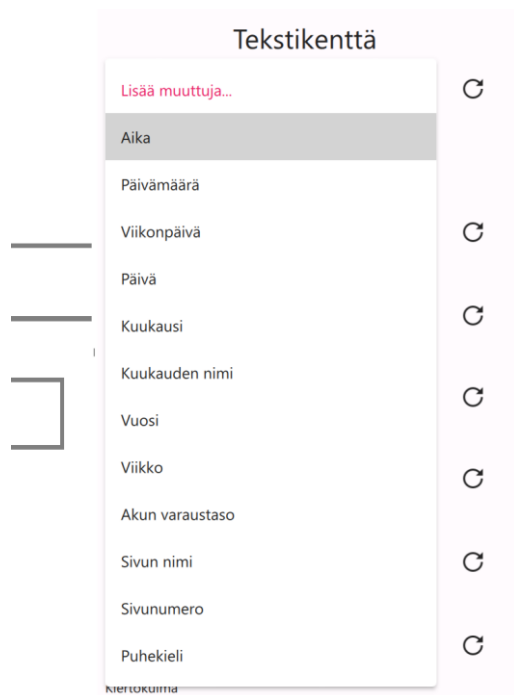

Dynaamiset kentät painikkeissa

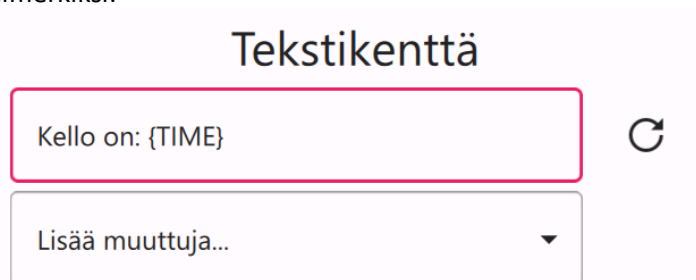
Painikkeeseen voi lisätä staattisen tekstin lisäksi esimerkiksi kellonajan, päivämäärän tai vaikkapa akun varaustilanteesta kertovan tekstin.

Esimerkiksi kellonajan lisäys painikkeeseen:

- Luo uusi painike ja lisää siihen tekstikenttä, valitse 'Lisää muuttuja...' ja 'Aika'.

- Voit muuttaa tekstin kokoa ja ulkoasua normaalisti
- Voit myös lisätä muita dynaamisia kenttiä tai omaa tekstiä dynaamisen kentän perään esimerkiksi:

- Tallenna muutos
- Aika-kenttä näkyy taulustossa käyttötilassa seuraavasti:

Kello on: 15:23

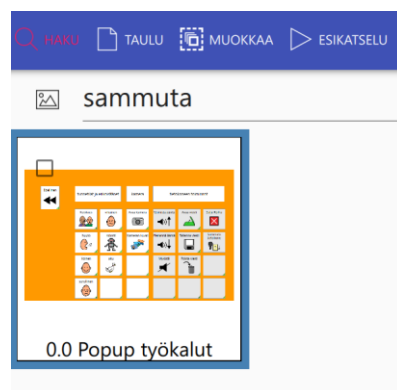
- Voit lisätä dynaamista tietoa myös puhekenttään.

Objektien piilottaminen käyttötilassa

Mikäli käyttäjä ei hallitse vielä kaikkia toimintoja tai halutaan piilottaa käyttötilassa tietoa mitkä myöhemmin ehkä otetaan käyttöön, onnistuu se objektin piilotustoiminnolla.

Esimerkiksi piilotetaan 'Sammuta tietokone' – painike.

- Etsitään painikkeen sijainti hakutoiminnolla

- Avaa taulu ja painike.
- Valitse oikealta ominaisuuskentästä 'Piilotettu', painikkeen ylle tulee piilotusta kuvaava symboli.

Fontti

Oletus

Fonttikoko

30 (Oletus)

Fontin väri

Läpinäkyvyys

0

Piilotettu

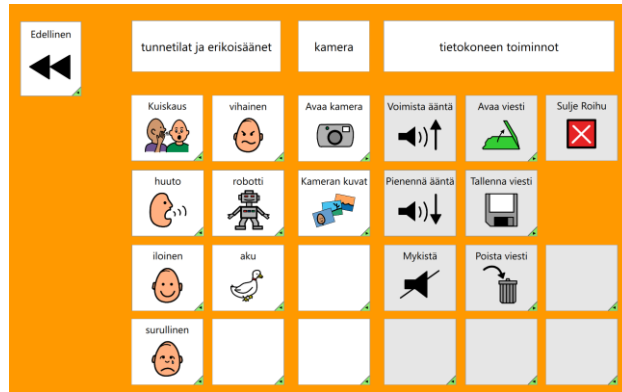
Kehyksen leveys

Oletus

Pyöristetyt kulmat

Kehyksen väri

- Painike ei nyt näy lainkaan käyttötilassa, mutta se saadaan käyttöön poistamalla 'Piilotettu' – valinta.

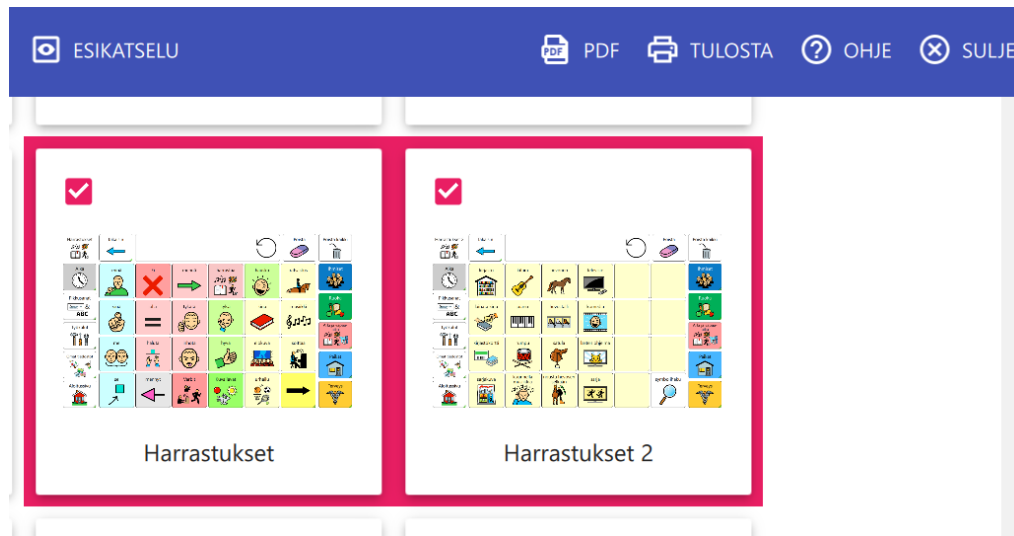
Tulostusominaisuus

Uudella DialoQ Talk -versiolla on mahdollista tulostaa materiaalia.

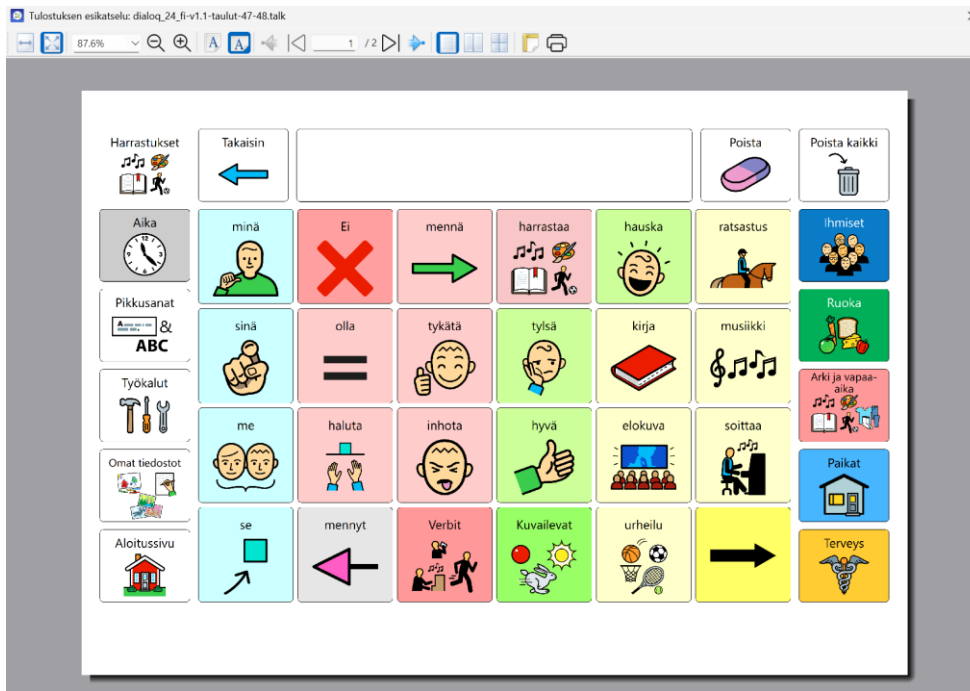
Tulostettaessa symbolisisältöä on hyvä huomioida, että tulostus toimii vain symboleilla, jotka tukevat tulostusominaisuutta.

Tulostaaksesi PDF:n tai paperitulosteen, siirry muokkaustilaan, valitse haluttu taulu tai taulut ja valitse työkaluriviltä PDF- tai Tulosta-toiminto.

Esimerkiksi, jos haluat tulostaa Harrastukset – taulut:

Tulostus avaa ensin esikatselun:

Huomaa, että voit esikatsella koko tulostusalueetta ennen useamman tulosteen tulostamista.

Tulostettavan materiaalin kanssa, määrittele aina haluttu paperikoko sekä muut asetukset aloitussivulle. Näin kaikki tulostettava materiaali käyttää samoja asetuksia.

Valitse taulun kooksi tulostettavan paperin koko, esimerkiksi:

Ulkoasu

Mitat

1710 x 1209 (A4)

Mikäli haluat että materiaalisi tulostuu jokaisella tulostimella samalla tapaa niin käytä asetusta 'Laajenna sisältöalue paperin reunoihin asti', voit myös valita miten sisältöalue asemoidaan:

Tulostus

Laajenna sisältöalue paperin reunoihin asti

☒

Linjaus

X

Ladattavan materiaalin alle tullaan lisäämään myös tulostettavaa materiaalia.

Yhteystiedot

Lisätietoja DialoQ Talkista ja sen ominaisuuksista löytyy www.dialoq.fi.

Tarvittaessa voit olla myös yhteydessä ohjelmiston jälleenmyyjään tai suoraan meihin ohjelmiston kehittäjiin: dialoq@code-q.fi